

ЗАКОН за счетоводството

Обн., ДВ, бр. 95 от 8.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 74 от 20.09.2016 г., в сила от 1.01.2018 г., изм. и доп., бр. 95 от 29.11.2016 г., бр. 97 от 6.12.2016 г., в сила от 1.01.2017 г., изм., бр. 85 от 24.10.2017 г., бр. 92 от 17.11.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм. и доп., бр. 97 от 5.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм., бр. 15 от 16.02.2018 г., в сила от 16.02.2018 г., доп., бр. 22 от 13.03.2018 г., изм. и доп., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 13 от 12.02.2019 г., бр. 37 от 7.05.2019 г., в сила от 7.05.2019 г., бр. 96 от 6.12.2019 г., в сила от 1.01.2020 г., доп., бр. 26 от 22.03.2020 г., в сила от 1.01.2021 г., изм., бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., бр. 104 от 8.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г., доп., бр. 105 от 11.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г., изм. и доп., бр. 19 от 5.03.2021 г., бр. 105 от 19.12.2023 г., в сила от 1.01.2024 г., изм., бр. 70 от 20.08.2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изм. и доп., бр. 72 от 27.08.2024 г., в сила от 6.07.2024 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I Приложно поле

Чл. 1. Този закон урежда:

1. изискванията към текущото счетоводно отчитане и счетоводните системи в предприятията, счетоводните документи и счетоводната информация, инвентаризацията на активите и пасивите и съхраняването на счетоводната информация;
2. приложимата счетоводна база за финансово отчитане;
3. (нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) приложимата рамка за отчитане на устойчивостта;
4. (предишна т. 3, доп. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) съдържанието и съставянето на финансовите отчети, докладите за дейността, включително отчитането на устойчивостта, и докладите за плащанията към правителствата на предприятията и групите предприятия;
5. (предишна т. 4, доп. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) задълженията за независим финансов одит, ангажиментите за изразяване на сигурност по устойчивостта и публичността на финансовите отчети, докладите за дейността и докладите за плащанията към правителствата на предприятията и групите предприятия;
6. (предишна т. 5 – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) задълженията и отговорностите на ръководителя на предприятието.

Чл. 2. За целите на този закон предприятия са:

1. (доп. – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) търговците по смисъла на Търговския закон, включително клоновете на чуждестранните търговци;
2. местните юридически лица, които не са търговци;
3. бюджетните предприятия;
4. (изм. – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) консорциумите по смисъла на Търговския закон, дружествата по Закона за задълженията и договорите, съвместните предприятия и други

обединения, базирани на договорни отношения, по които страните имат права върху нетните активи;

5. (изм. – ДВ, бр. 19 от 2021 г.) фондовете за извършване на плащания и осигурителните каси по смисъла на Кодекса за социално осигуряване;

6. търговските представителства;

7. чуждестранните юридически лица, които осъществяват стопанска дейност в Република България чрез място на стопанска дейност, с изключение на случаите, когато стопанската дейност се осъществява от чуждестранно лице от държава – членка на Европейския съюз, или от друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, единствено при условията на свободно предоставяне на услуги.

Раздел II

Текущо счетоводно отчитане, счетоводни документи, счетоводна информация и счетоводни системи

Чл. 3. (1) Текущото счетоводно отчитане се организира по реда на този закон и се извършва по способа на двустранното счетоводно записване.

(2) Предприятията осъществяват текущото счетоводно отчитане на всички стопански операции, които водят до изменения на имущественото и финансовото им състояние, финансовите резултати от дейността, паричните потоци и собствения капитал, в хронологичен ред.

(3) Предприятията осъществяват текущото счетоводно отчитане на основата на документална обоснованост на стопанските операции и факти при спазване изискванията за съставянето на документи по този закон.

(4) Едноличните търговци с нетни приходи от продажби за предходния отчетен период в размер, който не надхвърля 50 000 лв., могат да отчитат дейността си по способа на едностранното счетоводно записване.

Чл. 4. (1) Счетоводният документ е хартиен или технически носител на счетоводна информация, класифициран като първичен, вторичен и регистър.

(2) Първичният документ е носител на информация за регистрирана за първи път стопанска операция.

(3) Вторичният документ е носител на преобразувана (обобщена или диференцирана) информация, получена от първичните счетоводни документи.

(4) Регистърът е носител на хронологично систематизирана информация за стопански операции от първични и/или вторични счетоводни документи.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 85 от 2017 г.) Счетоводен документ по ал. 1 може да е електронен документ, който съдържа информацията, изисквана по този закон, издаден и получен в какъвто и да е електронен формат при спазване на изискванията на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

Чл. 5. (1) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Счетоводните документи в предприятията се съставят на български език с арабски цифри и в евро. Те могат да се съставят и на съответния чужд език в чуждестранна валута в случаите на сделки, уговорени в чуждестранна валута с чуждестранни контрагенти. Когато сделката е уговорена в чуждестранна валута, равностойността ѝ в евро се определя, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централният курс на Българска народна банка към датата на сделката.

(2) Счетоводните документи, които постъпват в предприятията на чужд език, се превеждат на български език, в случаите, когато това е предвидено в закон.

Чл. 6. (1) Първичният счетоводен документ, адресиран до външен получател, съдържа най-малко следната информация:

1. наименование и номер на документа, съдържащ само арабски цифри;
2. дата на издаване;
3. наименование или име, адрес и единен идентификационен код от Търговския регистър или единен идентификационен код по Булстат или единен граждански номер или личен номер на чужденец на издателя и получателя;
4. предмет, натурално и стойностно изражение на стопанската операция.

(2) Адресът по ал. 1, т. 3 е адресът за кореспонденция по чл. 28, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) Първичният счетоводен документ, който засяга само дейността на предприятието, съдържа най-малко следната информация:

1. наименование и номер на документа, съдържащ само арабски цифри;
2. дата на издаване;
3. наименование на предприятието;
4. предмет, натурално и стойностно изражение на стопанската операция;
5. име и подпис на съставителя.

(4) При съставяне на счетоводен документ, който засяга само дейността на предприятието чрез автоматични устройства или системи, подписът на съставителя може да се замени с цифров или с друг идентификатор, еднозначно разпознаващ и определящ съставителя на счетоводния документ.

(5) Документална обоснованост е налице, когато в първичния счетоводен документ липсва част от изискуемата информация по ал. 1 и 3, но за нея има документи, които я удостоверяват.

(6) Освен в случаите по ал. 5 документална обоснованост е налице и когато първичният счетоводен документ е издаден от лице, което не е предприятие по смисъла на този закон, и в документа липсва част от изискуемата информация по ал. 1, когато този документ отразява вярно документираната стопанска операция.

(7) При плащане на публични и частни държавни и общински задължения, възникнали на основание и по реда на закон, се приема, че стопанската операция е документално обоснована при наличие на съответния платежен документ за извършеното плащане.

Чл. 7. (1) Първичен счетоводен документ по чл. 6, ал. 1 се издава, когато това е предвидено в закон.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 13 от 2019 г.) Първичен счетоводен документ може да не бъде издаден, когато стопанската операция е документирана с фискален бон или системен бон, издаден по реда на наредбата по чл. 118, ал. 4 от Закона за данък върху добавената стойност, или с ценна книга, отпечатана по реда, предвиден за отпечатване на ценни книжа, и получател по нея е физическо лице, което не е търговец.

(3) (Нова – ДВ, бр. 13 от 2019 г.) Министерският съвет определя с наредба условията и реда за отпечатване и контрол върху ценни книжа. Лицата, които желаят да отпечатват ценни книжа, подават уведомление до Министерството на финансите.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 13 от 2019 г.) Алинея 2 не се прилага, когато получателят е изискал издаването на първичен счетоводен документ.

Чл. 8. Поправки и добавки в първичните счетоводни документи не се допускат. Погрешно съставени първични счетоводни документи се анулират и се съставят нови.

Чл. 9. Не се допуска:

1. отчитане на стопански операции в извънсчетоводни книги или регистри;

2. счетоводно отчитане на фиктивни или недостатъчно идентифицирани сделки, несъществуващи разходи, както и задължения с неточно определен предмет, извършено с цел подкупване на длъжностни лица или прикриване на подкуп.

Чл. 10. Лицата, които са съставили и подписали счетоводните документи и техническите информационни носители, носят отговорност за достоверността на информацията в тях.

Чл. 11. (1) При изграждането и поддържането на счетоводната система предприятията осигуряват:

1. всеобхватно хронологично регистриране на счетоводните операции;
2. получаване на аналитична и обобщена информация по счетоводен път, представяща най-точно и по най-подходящ начин годишните финансови отчети на предприятието;
3. междинно и годишно приключване на счетоводните регистри;
4. изменения в извършените счетоводни записвания чрез съставяне на коригиращи счетоводни статии;
5. прилагане на утвърдения от ръководителя на предприятието индивидуален сметкоплан;
6. прилагане на утвърдена от ръководителя на предприятието счетоводна политика.

(2) Когато при осъществяване на счетоводството се използва счетоводен софтуер, той трябва да е разработен при спазване на изискванията на този закон и да дава възможност обработваните чрез него данни и изходните документи да са на български език.

Раздел III

Съхраняване на счетоводна информация

Чл. 12. (1) Счетоводната информация се съхранява на хартиен и/или на технически носител в предприятието в следните срокове:

1. ведомости за заплати – 50 години, считано от 1 януари на отчетния период, следващ отчетния период, за който се отнасят;
2. счетоводни регистри и финансови отчети, включително документи за данъчен контрол, одит и последващи финансови инспекции – 10 години, считано от 1 януари на отчетния период, следващ отчетния период, за който се отнасят;
3. всички останали носители на счетоводна информация – три години, считано от 1 януари на отчетния период, следващ отчетния период, за който се отнасят.

(2) Счетоводната информация може да се съхранява в частни или държавни архиви по реда на Закона за Националния архивен фонд при спазване на изискванията по ал. 1.

(3) При прекратяване на предприятие чрез преобразуване носителите на счетоводна информация (хартиени и/или технически) се предават на приемащото и/или новоучреденото предприятие/предприятия.

(4) При прекратяване на предприятие или когато предприятието няма правопреемник, ведомостите за заплати се предават в Националния осигурителен институт по реда на чл. 5, ал. 10 от Кодекса за социално осигуряване.

Чл. 13. След изтичането на срока за съхранението им носителите на счетоводна информация (хартиени или технически), които не подлежат на предаване в Националния архивен фонд или в Националния осигурителен институт, могат да се унищожават.

Чл. 14. (1) При прекратяване на трудово, служебно или облигационно правоотношение с лице, което извършва текущо счетоводно отчитане и съставя финансови отчети, счетоводната документация се предава на лице, определено от ръководителя на предприятието.

(2) Приемането и предаването по ал. 1 се извършват в присъствието на комисия по ред и начин, определени от ръководителя на предприятието.

(3) При прекратяване на трудовото, служебното или облигационното правоотношение на ръководителя на предприятието същият е длъжен да предаде на лице, определено от съответния компетентен орган на предприятието, цялата намираща се при него счетоводна и друга служебна документация.

Раздел IV

Правомощия на министъра на финансите

Чл. 15. Министърът на финансите:

1. (доп. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) осъществява координацията и взаимодействието с Европейската комисия и Съвета на Европейския съюз при хармонизация на българското счетоводно законодателство с европейското счетоводно законодателство, включително за отчитане на устойчивостта;
2. дава становища и методически указания по прилагането на този закон и Националните счетоводни стандарти;
3. предприема мерки за развитието и усъвършенстването на счетоводството.

Раздел V

Права и задължения на ръководителя на предприятието

Чл. 16. (1) Ръководителят на предприятието:

1. утвърждава индивидуалния сметкоплан на предприятието;
 2. организира текущото счетоводно отчитане в съответствие с разпоредбите на този закон;
 3. утвърждава формата на счетоводството, която осигурява синхронизирано осъществяване на хронологичното и систематичното (аналитично и синтетично) счетоводно отчитане;
 4. отговаря за съставянето, съдържанието и публикуването на финансовите отчети и на годишните доклади, изисквани по този закон;
 5. определя периодичността на финансовите отчети за нуждите на управлението на предприятието;
 6. (доп. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) отговаря за извършването на независим финансов одит и ангажимент за изразяване на сигурност по устойчивостта от регистрирани одитори;
 7. определя реда и начина за извършване на инвентаризация;
 8. отговаря за съхраняването на счетоводната информация по реда и в сроковете по раздел III;
 9. определя реда и движението на счетоводните документи от момента на тяхното създаване или получаване в предприятието до момента на унищожаването или предаването им съгласно този закон.
- (2) (Доп. – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г., изм., бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Ръководителят и членовете на управителния и надзорния орган на предприятието отговарят за съставянето и публикуването на годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и годишните доклади по глава седма, както и за извършване на независим финансов одит и на ангажимент за изразяване на сигурност по устойчивостта от регистрирани одитори в съответствие с изискванията на този закон и съобразно правомощията им по Търговския закон.

Раздел VI

Съставители на финансови отчети

Чл. 17. (1) Междинните, годишните и консолидираните отчети на предприятията се съставят от физически лица, които са в трудово, служебно или облигационно правоотношение с предприятието, или от счетоводни предприятия.

(2) Алинея 1 може да не се прилага за годишните финансови отчети на едноличните търговци, които прилагат способа на едностранното счетоводно записване по реда на чл. 3, ал. 4, и за микропредприятията по чл. 19, ал. 2, които не са осъществявали дейност през отчетния период. В тези случаи финансовите отчети се съставят от собствениците или съдружниците на тези предприятия.

Чл. 18. Физическите лица по чл. 17, ал. 1, които съставят финансовите отчети, и управляващите и/или представляващите счетоводните предприятия, които подписват финансовите отчети, когато финансовите отчети са съставени от счетоводни предприятия, трябва да отговарят на следните изисквания:

1. да имат придобита задължителна минимална степен на завършено образование и съответстващ към него действителен стаж по специалността, както следва:

а) висше счетоводно-икономическо образование и стаж в областта на счетоводството, външния и вътрешния одит и финансовата инспекция, данъчните ревизии или като преподавател по счетоводство и контрол, съответно:

аа) при магистърска степен – две години;

бб) при бакалавърска степен – три години;

вв) при степен "професионален бакалавър" – 4 години;

б) друго висше икономическо образование и 5 години стаж в областта на счетоводството, външния и вътрешния одит и финансовата инспекция, данъчните ревизии или като преподавател по счетоводство и контрол;

в) средно икономическо образование и 8 години стаж като счетоводител;

2. да не са осъждани за престъпление от общ характер по глава пета и по глава шеста, раздел I от Особената част на Наказателния кодекс.

Глава втора

КАТЕГОРИИ ПРЕДПРИЯТИЯ И ГРУПИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Раздел I

Категории предприятия

Чл. 19. (1) За целите на този закон се определят следните категории предприятия:

1. микропредприятия;
2. малки предприятия;
3. средни предприятия;
4. големи предприятия.

(2) Микропредприятия са предприятия, които към 31 декември на текущия отчетен период не надвишават най-малко два от следните показателя:

1. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) балансова стойност на активите – 900 000 лв.;

2. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за

функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) нетни приходи от продажби – 1 800 000 лв.;

3. средна численост на персонала за отчетния период – 10 души.

(3) Малки предприятия са предприятия, които към 31 декември на текущия отчетен период не надвишават най-малко два от следните показателя:

1. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) балансова стойност на активите – 10 000 000 лв.;

2. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) нетни приходи от продажби – 20 000 000 лв.;

3. средна численост на персонала за отчетния период – 50 души.

(4) Средни предприятия са предприятия, които не са малки предприятия и които към 31 декември на текущия отчетен период не надвишават най-малко два от следните показателя:

1. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) балансова стойност на активите – 50 000 000 лв.;

2. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) нетни приходи от продажби – 100 000 000 лв.;

3. средна численост на персонала за отчетния период – 250 души.

(5) Големи предприятия са предприятия, които към 31 декември на текущия отчетен период надвишават най-малко два от следните показателя:

1. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) балансова стойност на активите – 50 000 000 лв.;

2. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) нетни приходи от продажби – 100 000 000 лв.

3. средна численост на персонала за отчетния период – 250 души.

Чл. 20. (1) Промяна в категорията по чл. 19 се извършва, когато предприятие за последните два отчетни периода престане да отговаря на два от трите показателя за

съответната категория. Категорията се променя от началото на следващия (трети) отчетен период.

(2) В случаите по ал. 1, когато за последните два отчетни периода предприятието отговаря на показателите за две различни категории, същото се категоризира според показателите за последния отчетен период.

(3) За отчетния период, в който предприятие по § 1, т. 22 от допълнителните разпоредби престане да бъде предприятие от обществен интерес, същото се отчита като предприятие от обществен интерес.

Раздел II

Категории групи предприятия

Чл. 21. (1) За целите на този закон се определят следните категории групи предприятия:

1. малки групи;
2. средни групи;
3. големи групи.

(2) Малки групи са групи предприятия, на които сумата от показателите съгласно годишните им финансови отчети на консолидирана основа, съставени към 31 декември на текущия отчетен период, не надхвърля праговете най-малко на два от следните три показателя:

1. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) балансова стойност на активите – 10 000 000 лв.;

2. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) нетни приходи от продажби – 20 000 000 лв.;

3. средна численост на персонала за отчетния период – 50 души.

(3) Средни групи са групи предприятия, които не са малки групи, на които сумата от показателите съгласно годишните им финансови отчети на консолидирана основа, съставени към 31 декември на текущата година, не надхвърля праговете най-малко на два от следните три показателя:

1. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) балансова стойност на активите – 50 000 000 лв.;

2. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) нетни приходи от продажби – 100 000 000 лв.;

3. средна численост на персонала за отчетния период – 250 души.

(4) Големи групи са групи предприятия, на които сумата от показателите съгласно годишните им финансови отчети на консолидирана основа, съставени към 31 декември на текущата година, надхвърля праговете най-малко на два от следните три показателя:

1. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) балансова стойност на активите – 50 000 000 лв.;

2. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) нетни приходи от продажби – 100 000 000 лв.;

3. средна численост на персонала за отчетния период – 250 души.

(5) (Нова – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Категориите на групите предприятия могат да се определят и на основа на сбора на стойностите на показателите съгласно индивидуалните годишни финансови отчети на предприятията от групата, съставени към 31 декември на текущия отчетен период. В този случай при определяне на категорията на групата праговете на показателите за балансова стойност на активите и нетни приходи от продажби по ал. 2, 3 и 4 се увеличават с 20 на сто.

Чл. 22. (1) Промяна в категорията по чл. 21 се извършва, когато за последните два отчетни периода група престане да отговаря на два от трите показателя за съответната категория. Категорията се променя от началото на следващия отчетен период.

(2) В случаите по ал. 1, когато за последните два отчетни периода група отговаря на показателите за две различни категории, тя се категоризира съгласно показателите за последния отчетен период.

Глава трета **ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ**

Раздел I

Общи изисквания към финансовите отчети

Чл. 23. (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Финансовите отчети се съставят на български език, с арабски цифри и в хиляди евро.

Чл. 24. (1) Финансовите отчети трябва да представят вярно и честно имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието, паричните потоци и собствения капитал.

(2) Вярното и честното представяне изисква достоверно показване на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти.

(3) Съдържанието на финансовите отчети трябва да е ясно и разбираемо.

Чл. 25. (1) Във финансовите отчети се посочват:

1. наименованието на предприятието, правната му форма, седалище и адрес на управление, както и информация, ако предприятието е прекратено;
 2. регистърът, в който предприятието е вписано, и регистрационният му номер от този регистър;
 3. друга информация, изисквана от този или друг закон и приложимите счетоводни стандарти.
- (2) Финансовите отчети се подписват от:
1. ръководителя на предприятието;
 2. физическото лице, което е съставило финансовия отчет, или от представляващия и/или управляващия счетоводното предприятие, когато финансовият отчет е съставен от счетоводно предприятие.
- (3) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Във финансовите отчети се посочват имената на лицата по ал. 2. Печат на предприятието и печат на счетоводното предприятие се поставя само ако това се изисква от друг закон.
- (4) В случаите, когато финансовите отчети подлежат на независим финансов одит, подписите и печатите на лицата, извършили независимия финансов одит на финансовия отчет, се поставят съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит.
- (5) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) При съставяне на годишните финансови отчети подписите по ал. 2 и 4 може да бъдат електронни подписи по смисъла на чл. 13 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

Чл. 26. (1) Позициите, които се представят във финансовите отчети, се признават и оценяват в съответствие със следните принципи:

1. действащо предприятие – приема се, че предприятието е действащо и ще остане такова в предвидимо бъдеще; приема се, че предприятието няма нито намерение, нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност;
2. последователност на представянето и сравнителна информация – представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети, счетоводните политики и методите на оценяване се запазват и прилагат последователно и през следващите отчетни периоди с цел постигане на сравнимост на счетоводните данни и показатели на финансовите отчети;
3. предпазливост – оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаване на действителен финансов резултат;
4. начисляване – предприятието изготвя финансовите си отчети, с изключение на отчетите, свързани с паричните потоци, на базата на принципа на начисляването – ефектите от сделки и други събития се признават в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят;
5. независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс – всеки отчетен период се третира счетоводно сам за себе си, независимо от обективната му връзка с предходния и със следващия отчетен период, като данните на финансовия отчет в началото на текущия отчетен период трябва да съвпадат с данните в края на предходния отчетен период;
6. същественост – предприятието представя поотделно всяка съществена група статии с подобен характер; обединяване на суми по статии с подобен характер се допуска, когато сумите са несъществени или обединяването е направено с цел постигане на по-голяма яснота; сумата по статия е съществена, ако пропуските и неточното представяне на позицията биха могли да повлияят върху икономическите решения на ползвателите, взети въз основа на финансовите отчети, или биха довели до нарушаване на изискването за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние, финансовите резултати от дейността, промените в паричните потоци и в собствения капитал;
7. компенсиране – предприятието не извършва прихващания между активи и пасиви или приходи и разходи и отчита поотделно както активи и пасиви, така и приходи и разходи;

8. предимство на съдържанието пред формата – сделките и събитията се отразяват счетоводно в съответствие с тяхното съдържание, същност и икономическа реалност, а не формално според правната им форма;

9. оценяване на позициите, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или по друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

(2) Предприятията осъществяват счетоводството при спазване на принципите по ал. 1 или в съответствие с принципите и изискванията на Международните счетоводни стандарти, когато счетоводната база на предприятието са Международните счетоводни стандарти.

Чл. 27. Предприятията съставят:

1. годишен финансов отчет към 31 декември на отчетния период;

2. консолидиран финансов отчет към 31 декември на отчетния период, когато предприятието майка е дружество по дял трети на част втора от Търговския закон;

3. междинни финансови отчети, обхващащи период, по-кратък от един отчетен период, когато това се изисква от закон или по решение на ръководителя на предприятието.

Раздел II

Инвентаризация

Чл. 28. (1) Предприятията извършват инвентаризация на активите и пасивите най-малко веднъж годишно с цел достоверното им представяне във финансовите отчети.

(2) Предприятията, чиито нетни приходи от продажби не надвишават 200 000 лв. за текущия отчетен период, не извършват задължителна инвентаризация по ал. 1.

(3) Инвентаризация се извършва и по решение на ръководителя на предприятието, по искане на органите на съдебната власт и на други органи, когато това е предвидено в закон.

Раздел III

Годишни финансови отчети

Чл. 29. (1) Годишният финансов отчет за всички предприятия се състои най-малко от счетоводен баланс, отчет за приходите и разходите и приложение.

(2) Формата, структурата и съдържанието на пълния комплект на финансовия отчет се определят с приложимите счетоводни стандарти.

(3) Годишният финансов отчет на едноличните търговци, на които размерът на нетните приходи от продажби за текущия отчетен период не надхвърля 200 000 лв. и не подлежи на задължителен независим финансов одит, може да се състои само от отчет за приходите и разходите.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Годишният финансов отчет на микропредприятията може да се състои само от съкратен баланс по раздели и съкратен отчет за приходите и разходите.

(5) Алинея 4 не се прилага за инвестиционните дружества и финансовите холдингови дружества, категоризирани като микропредприятия.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Годишният финансов отчет на малките предприятия може да се състои от съкратен баланс по раздели и групи, съкратен отчет за приходите и разходите и приложение.

(7) Годишните финансови отчети по ал. 3, 4 и 6 дават вярна и честна представа за активите, пасивите, финансовото състояние и резултатите от дейността на предприятието.

(8) Предприятията по ал. 1, 3, 4 и 6 могат по избор да съставят пълен комплект финансови отчети.

(9) Годишният финансов отчет на средните и големите предприятия, както и на предприятията от обществен интерес се съставя в пълен комплект съгласно приложимите счетоводни стандарти.

(10) За предприятията, които са контролирани от държавата или общините или са подпомагани от тях чрез субсидии, преференциални заеми, държавни гаранции и други форми на държавна помощ, министърът на финансите може да изисква представянето на допълнителни отчети и информация в определени от него форма, съдържание, срокове и ред на изготвяне и представяне.

Чл. 30. (1) Големите предприятия и предприятията от обществен интерес в пояснителните приложения оповестяват начислените за годината суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори, поотделно за:

1. независим финансов одит;
2. (нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) ангажимент за изразяване на сигурност по устойчивостта;
3. (предишна т. 2 – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) данъчни консултации;
4. (предишна т. 3 – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) други услуги, несвързани с одита.

(2) В пояснителните приложения на консолидирания финансов отчет се оповестява по аналогичен начин информацията, посочена в ал. 1, по отношение на предприятията, включени в консолидацията.

Раздел IV

Консолидирани финансови отчети

Чл. 31. (1) Консолидиран финансов отчет се съставя от предприятие майка по правилата и изискванията на:

1. Националните счетоводни стандарти – за предприятията, които съставят и представят годишния си финансов отчет на базата на Националните счетоводни стандарти;
2. Международните счетоводни стандарти – за предприятията, които съставят и представят годишния си финансов отчет на базата на Международните счетоводни стандарти.

(2) Консолидиран финансов отчет се съставя от предприятие майка независимо от това къде се намират седалищата на дъщерните ѝ предприятия.

Чл. 32. Консолидиран финансов отчет може да не се съставя от предприятие майка на малка група, освен ако в групата има поне едно предприятие от обществен интерес.

Чл. 33. Формата, структурата и съдържанието на консолидирания финансов отчет се определят с приложимите счетоводни стандарти.

Глава четвърта

ПРИЛОЖИМА СЧЕТОВОДНА БАЗА

Чл. 34. (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) Предприятията съставят финансовите си отчети на базата на Националните счетоводни стандарти.

(2) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2019 г., в сила от 7.05.2019 г.) Финансовите си отчети на базата на Международните счетоводни стандарти съставят следните предприятия:

1. кредитни и финансови институции по смисъла на Закона за кредитните институции;
2. доставчици на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи;
3. застрахователи и презастрахователи, както и застрахователни холдинги и финансови холдинги със смесена дейност, начело на група, по смисъла на Кодекса за застраховането;

4. (доп. – ДВ, бр. 19 от 2021 г.) пенсионноосигурителни дружества и управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащания по смисъла на Кодекса за социалното осигуряване;
 5. инвестиционни посредници по смисъла на Закона за пазарите на финансови инструменти;
 6. управляващи дружества и колективни инвестиционни схеми по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране;
 7. (доп. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и предприятия за колективно инвестиране по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране;
 8. национални инвестиционни фондове по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране;
 9. предприятия, чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар в държава – членка на Европейския съюз;
 10. пазарни оператори по смисъла на Закона за пазарите на финансови инструменти;
 11. централни депозитари на ценни книжа по смисъла на Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (ОВ, L 257/1 от 28 август 2014 г.).
- (3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 37 от 2019 г., в сила от 7.05.2019 г.) Консолидираните финансови отчети на предприятията, чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати за търговия на регулирания пазар в държава – членка на Европейския съюз, се съставят на базата на Международните счетоводни стандарти.
- (4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 37 от 2019 г., в сила от 7.05.2019 г.) Предприятията по ал. 1 могат да изберат да съставят годишните си финансови отчети на базата на Международните счетоводни стандарти.
- (5) (Предишна ал. 4, доп. – ДВ, бр. 37 от 2019 г., в сила от 7.05.2019 г., изм., бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Предприятията, които съставят годишните си финансови отчети на базата на Международните счетоводни стандарти, могат да преминат към съставянето им на базата на Националните счетоводни стандарти, с изключение на предприятията по ал. 2.
- (6) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 37 от 2019 г., в сила от 7.05.2019 г., доп., бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) По реда на този закон не се допуска промяна на счетоводната база (приложимите счетоводни стандарти) повече от веднъж, освен когато това се изисква от закон.
- (7) (Предишна ал. 6, изм. – ДВ, бр. 37 от 2019 г., в сила от 7.05.2019 г.) Консолидираните и междинните финансови отчети се съставят на базата на счетоводните стандарти, въз основа на които се съставя годишният финансов отчет на предприятието, което съставя консолидирания или междинния финансов отчет, с изключение на предприятията по ал. 3.

Чл. 35. (1) Годишните финансови отчети на предприятията в производство по ликвидация или в несъстоятелност се съставят на базата на национален счетоводен стандарт.

(2) Предприятия – юридически лица с нестопанска цел, независимо от категорията им по чл. 19, съставят годишните си финансови отчети на базата на национален счетоводен стандарт.

Чл. 36. (1) Националните счетоводни стандарти се приемат от Министерския съвет и са в съответствие с актовете на Европейския съюз и националните особености.

(2) Националните счетоводни стандарти се обнародват в "Държавен вестник".

Глава пета

НЕЗАВИСИМ ФИНАНСОВ ОДИТ И АНГАЖИМЕНТИ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ НА СИГУРНОСТ ПО

УСТОЙЧИВОСТТА

(Загл. доп. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.)

Чл. 37. (1) На задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори подлежат годишните и консолидираните финансови отчети на:

1. малки предприятия, които към 31 декември на текущия отчетен период надвишават най-малко два от следните показатели:

а) (изм. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) балансова стойност на активите – 4 000 000 лв.;

б) (изм. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) нетни приходи от продажби – 8 000 000 лв.;

в) средна численост на персонала за отчетния период – 50 души;

2. средните и големите предприятия;

3. предприятията от обществен интерес;

4. средните и големите групи и групите, в които има поне едно предприятие от обществен интерес;

5. предприятия, за които това изискване е установено със закон.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., отм., бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.).

(3) (Изм. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Консолидираните финансови отчети и годишните финансови отчети на предприятията, включени в консолидацията, подлежат на независим финансов одит. Независимо от изискванията по изречение първо, годишният финансов отчет на предприятие, който е извън критериите по ал. 1 и е включен в консолидация, не подлежи на независим финансов одит, когато:

1. нетните приходи от продажби в годишния финансов отчет на съответното предприятие не превишават 0,5 на сто от нетните приходи от продажби в консолидирания финансов отчет на групата, и

2. балансовата стойност на активите в годишния финансов отчет на съответното предприятие не превишава 1 на сто от общата стойност на активите в консолидирания финансов отчет на групата.

Това изключение не се прилага за индивидуалния годишен финансов отчет на предприятието майка.

(4) На задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори подлежат годишните финансови отчети на юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност, когато за текущата година превишават един от следните показатели:

1. балансова стойност на активите към 31 декември – 1 000 000 лв.;

2. размер на нетните приходи от стопанска и приходите от нестопанска дейност за текущата година – 2 000 000 лв.;

3. обща сума на получените през текущата година финансираня и неусвоени към 31 декември на текущата година финансираня, получени през предходни отчетни периоди – 1 000 000 лв.

(5) На задължителен независим финансов одит от регистрирани одитори подлежат годишните финансови отчети на юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност и извършващи дейност по чл. 116 от Семейния кодекс.

(6) Регистрираните одитори, които извършват независим финансов одит на годишни и консолидирани финансови отчети, в одиторския доклад задължително изразяват становище:

1. съответства ли докладът за дейността на финансовите отчети за същия отчетен период;

2. (доп. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) изготвен ли е докладът за дейността, с изключение на отчета за устойчивостта, в съответствие с приложимите законови изисквания и заявяват дали в резултат на придобитото познаване и разбиране на дейността на

- предприятието и обстановката, в която то работи, са установили случаи на съществено невярно представяне в доклада за дейността и посочват характера на невярното представяне;
3. в декларацията за корпоративно управление представена ли е изискваната от съответните нормативни актове информация;
 4. (отм. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.);
 5. предоставен ли е доклад за плащанията към правителствата и дали докладът е изготвен в съответствие с изискванията на този закон;
 6. (нова – ДВ, бр. 26 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) предоставен ли е доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията към годишния финансов отчет и дали докладът отговаря на изискванията, определени в наредбата по чл. 116в, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа;
 7. (нова – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) има ли предприятието задължение за публикуване на декларация с информация за подоходния/корпоративния данък съгласно чл. 62в през отчетния период, предхождащ този, за който е изготвен одитираният финансов отчет, и дали е публикувана в съответствие с изискванията на този закон.

Чл. 37а. (Нов – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Годишните и консолидираните доклади за дейността на предприятията и предприятията майки, задължени да изготвят и публикуват отчет за устойчивостта, подлежат на задължителен ангажимент за изразяване на сигурност по устойчивостта съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит.

Глава шеста

ПУБЛИЧНОСТ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ

Чл. 38. (1) Предприятията публикуват годишния финансов отчет, консолидирания финансов отчет и годишните доклади по глава седма, приети от общото събрание на съдружниците или акционерите или от съответния орган, както следва:

1. (изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) всички търговци по смисъла на Търговския закон – чрез заявяване за вписване и представяне за обявяване в търговския регистър, в срок до 30 септември на следващата година;
 2. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) юридическите лица с нестопанска цел – чрез заявяване за обявяване и предоставянето им в регистър на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенцията по вписванията при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, в срок до 30 септември на следващата година;
 3. (изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) останалите предприятия – чрез икономическо издание или чрез интернет, в срок до 30 септември на следващата година.
- (2) Когато финансовият отчет първоначално е заявен за публикуване в срока по ал. 1 и е постановен отказ за публикуване по чл. 22, ал. 5 от Закона за търговския регистър и в 14-дневен срок от влизането му в сила е подадено повторно заявление за публикуване, се смята, че финансовият отчет е подаден в срок.
- (3) (Изм. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Годишните финансови отчети и докладът за дейността се публикуват във вида и с текста, въз основа на които регистрираният одитор е издал одиторски доклад за извършен независим финансов одит и/или доклад с одиторско мнение, върху отчета за устойчивостта, когато е приложимо. На публикуване подлежи и пълният текст на одиторския доклад и доклада с одиторско мнение върху отчета за устойчивостта.
- (4) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Малките предприятия, които не подлежат на задължителен независим финансов одит, публикуват най-малко баланс/отчет за финансовото състояние и приложение, когато предприятието има задължение за изготвянето му.

(5) По реда на ал. 1 заедно с годишния финансов отчет акционерните дружества, командитните дружества с акции и дружествата с ограничена отговорност, които са средни или големи предприятия или предприятия от обществен интерес, публикуват и информация за предложението на органа на управление за разпределение на печалбата или за покриване на загуба за предходната година и решението на общото събрание на акционерите/съдружниците за начина на разпределяне на печалбата или за покриване на загуба за предходната година.

(6) Годишният финансов отчет на предприятие майка, което изготвя консолидиран финансов отчет, се публикува едновременно с консолидирания финансов отчет на групата заедно с годишните доклади по глава седма към тях.

(7) Когато отчетите и докладите на предприятията по ал. 1, т. 3 се публикуват в интернет, до тях трябва да бъде осигурен свободен безплатен достъп за период не по-кратък от три години след датата на публикуването им.

(8) Предприятията по ал. 1, т. 3 при поискване предоставят информация за мястото, където са публикувани техните отчети и доклади.

(9) (Изм. – ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Алинеи 1 – 8 не се прилагат за:

1. (доп. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) бюджетни предприятия и еднолични търговци, които не подлежат на задължителен независим финансов одит, и еднолични търговци, които не са осъществявали дейност през отчетния период; и

2. (изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) всички останали предприятия, които не са осъществявали дейност през отчетния период; това обстоятелство се декларира еднократно за първия отчетен период, в който не е осъществявана дейност, с декларация по образец, утвърден със заповед на министъра на финансите; декларацията се публикува в срок до 30 юни на следващата година, както следва:

а) от лицата по ал. 1, т. 1 и 2 – в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;

б) от лицата по ал. 1, т. 3 – чрез икономическо издание или чрез интернет.

(10) (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Едноличните търговци по ал. 9, т. 1 не подават декларация, че не са осъществявали дейност през отчетния период.

(11) (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Такси по чл. 12, ал. 1, т. 1 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел за публикуване на декларациите по ал. 9, т. 2 не се дължат.

(12) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., предишна ал. 10, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Предприятие майка, което едновременно е и дъщерно предприятие (междинна майка) и съгласно приложимите счетоводни стандарти не е задължено да съставя консолидиран финансов отчет, публикува на български език консолидирания финансов отчет на първото предприятие майка, в което междинната майка е консолидирана, в тримесечен срок от крайния задължителен срок за публикуването му от консолидиращото предприятие майка. Заедно с консолидирания финансов отчет се публикуват консолидираните годишни доклади по глава седма и одиторският доклад. Когато предприятието майка е регулирано от законодателството на трета държава, консолидираният финансов отчет се заверява от одитори или одиторски дружества, които извършват одит съгласно законодателството на държавата, приложимо към предприятието майка.

(13) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2016 г., предишна ал. 11, изм., бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Агенцията по вписванията предоставя в електронен вид на Националната агенция за приходите списъци с предприятията, които:

1. (изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) не са заявили за обявяване годишните си финансови отчети за предходната година в сроковете по ал. 1 и 2; списъкът се предоставя в срок до 31 октомври на текущата година;

2. (изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) са заявили за обявяване в търговския регистър и регистъра за юридическите лица с нестопанска цел декларация по ал. 9, т. 2; списъкът се предоставя в срок до 31 юли на текущата година.

(14) (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Списъците по ал. 13 следва да съдържат наименованието на предприятието и ЕИК от търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

(15) (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) В двумесечен срок от получаване на списъците по ал. 13 Националната агенция за приходите предприема необходимите мерки за извършването на проверки и установяване на нарушения по ал. 1 – 12.

Глава седма ГОДИШНИ ДОКЛАДИ

Раздел I Годишен доклад за дейността

Чл. 39. (1) (Предишен текст на чл. 39 – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Предприятията изготвят годишен доклад за дейността, който съдържа най-малко следната информация:

1. обективен преглед, който представя вярно и честно развитието и резултатите от дейността на предприятието, както и неговото състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправено;
2. анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността, имащи отношение към стопанската дейност, включително информация по въпроси, свързани с екологията и служителите; при изготвяне на анализа в доклада за дейността могат да се включат препратки към сумите на разходите, отчетени в годишните финансови отчети, и допълнителни обяснения във връзка с тях;
3. всички важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет;
4. вероятното бъдещо развитие на предприятието;
5. действията в областта на научноизследователската и развойната дейност;
6. информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл. 187д от Търговския закон;
7. наличието на клонове на предприятието;
8. използваните от предприятието финансови инструменти, а когато е съществено за оценяване на активите, пасивите, финансовото състояние и финансовия резултат, се оповестяват и:
 - а) целите и политиката на предприятието по управление на финансовия риск, включително политиката му на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането;
 - б) експозицията на предприятието по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.

(2) (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Големите предприятия, както и малките и средните предприятия, които са предприятия от обществен интерес съгласно § 1, т. 22, буква "а" от допълнителните разпоредби, с изключение на микропредприятията, включват в доклада за дейността и информация за основните нематериални ресурси и обяснение относно начина, по който бизнес моделът на предприятието зависи от тях, както и начина, по който тези ресурси са източник за създаване на стойност за предприятието.

Чл. 40. (1) Предприятията от обществен интерес по § 1, т. 22, букви "а", "б" и "в" от допълнителните разпоредби включват в своя доклад за дейността декларация за корпоративно управление съгласно Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

(2) Декларацията за корпоративно управление може да бъде представена като:

1. отделен доклад, публикуван заедно с доклада за дейността;
2. документ, който е обществено достъпен на интернет страницата на предприятието.

Чл. 41. (Изм. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) (1) Големите предприятия, както и малките и средните предприятия, които са предприятия от обществен интерес съгласно § 1, т. 22, буква "а" от допълнителните разпоредби, включват в доклада за дейността отделен, ясно разграничим раздел с информация във връзка с въпросите по устойчивостта (отчет за устойчивостта) съгласно изискванията на чл. 48.

(2) АLINEЯ 1 не се прилага за:

1. микропредприятията;
2. фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, фондовете за извършване на плащания и осигурителните каси по смисъла на Кодекса за социално осигуряване;
3. Българската народна банка и пощенски оператори, извършващи пощенски парични преводи;
4. алтернативните инвестиционни фондове и колективните инвестиционни схеми по чл. 2, т. 12, букви "б" и "е" от Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (ОВ, L 317/1 от 9 декември 2019 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2019/2088";
5. предприятията в производство по несъстоятелност или в ликвидация, както и предприятия, които не са осъществявали дейност през отчетния период и са декларирали това обстоятелство по реда на чл. 38, ал. 9.

(3) Годишният доклад за дейността на предприятията по ал. 1 се изготвя и публикува в единен електронен формат за отчитане, определен в чл. 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане (ОВ, L 143/1 от 25 май 2019 г.), наричан по-нататък "Делегиран регламент (ЕС) 2019/815", като по реда и начина на същия регламент се маркира отчетът за устойчивостта, включително информацията, предвидена за оповестяване по чл. 8 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ, L 198/13 от 22 юни 2020 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2020/852", в съответствие с единния електронен формат за отчитане, определен в Делегиран регламент (ЕС) 2019/815.

Чл. 42. (1) Микро- и малките предприятия, които не подлежат на задължителен независим финансов одит, могат да не изготвят доклад за дейността, при условие че информацията относно придобиването на собствените им акции, изисквана от чл. 187д от Търговския закон, е оповестена в приложението към годишния финансов отчет или в бележка под линия към съставения счетоводен баланс.

(2) АLINEЯ 1 не се прилага за инвестиционните дружества и финансовите холдингови дружества, категоризирани като микро- или малки предприятия.

Чл. 43. (Отм. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.).

Раздел II

Консолидиран доклад за дейността

Чл. 44. (1) (Предишен текст на чл. 44 – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.)
Предприятие майка, задължено да съставя консолидиран финансов отчет по реда на чл. 31, изготвя консолидиран доклад за дейността.

(2) (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Консолидираният доклад за дейността на предприятията майки по чл. 51 се изготвя и публикува в единен електронен формат за отчитане, определен в чл. 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2019/815, като по реда и начина на

същия регламент се маркира консолидираният отчет за устойчивостта, включително информацията, предвидена за оповестяване по чл. 8 от Регламент (ЕС) 2020/852, в съответствие с единния електронен формат за отчитане, определен в Делегиран регламент (ЕС) 2019/815.

Чл. 45. Консолидираният доклад за дейността съдържа информацията, изисквана по чл. 39 – 41 при отчитане на съществените корекции в резултат на специфичните характеристики на консолидирания доклад за дейността, като информацията се представя по начин, улесняващ преценката на състоянието на консолидираните предприятия като цяло.

Чл. 46. Когато предприятие майка е задължено да изготвя годишен доклад за дейността и консолидиран доклад за дейността, двата доклада могат да бъдат изготвени като един доклад.

Чл. 47. В консолидирания доклад за дейността се прилагат следните корекции на информацията, изисквана по реда на чл. 39 – 41:

1. при отчитане на данни за придобитите собствени акции и дялове в консолидирания доклад за дейността се посочват броят и номиналната стойност, а ако такава липсва – отчетната стойност на всички акции и дялове на предприятието майка, притежавани от предприятието майка, неговите дъщерни предприятия или от лица, които действат от свое име, но за сметка на някое от тези предприятия;
2. при оповестяване на системите за вътрешен контрол и управление на риска в декларацията за корпоративно управление се включва позоваване на основните характеристики на системите за контрол и управление на риска за консолидираните предприятия като цяло.

Раздел III

Отчет за устойчивостта

(Загл. изм. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.)

Чл. 48. (В сила от 1.01.2017 г. - ДВ бр. 95 от 2015 г., изм., бр. 97 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г., бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) (1) Отчетът за устойчивостта съдържа информация, необходима за разбиране на въздействията на предприятието върху въпросите по устойчивостта, както и необходимата информация за разбиране на начина, по който тези въпроси засягат развитието, резултатите и състоянието на предприятието.

(2) Информацията по ал. 1 включва:

1. кратко описание на бизнес модела и стратегията на предприятието, включително:
 - а) гъвкавостта на бизнес модела и на стратегията на предприятието по отношение на рисковете, свързани с въпросите по устойчивостта;
 - б) възможностите за предприятието, свързани с въпросите по устойчивостта;
 - в) плановете на предприятието, включително действията за изпълнението им и свързаните финансови и инвестиционни планове, така че да се гарантира, че бизнес моделът и стратегията му са съвместими с прехода към устойчива икономика и с ограничаването на глобалното затопляне до 1.5 °C в съответствие с Парижкото споразумение към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, както и с целта за постигане на неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г., определена в Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (ОВ, L 243/1 от 9 юли 2021 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2021/1119", и когато е относимо, степента на въздействие върху предприятието на дейности, свързани с въглища, нефт и газ;

- г) описание на начина, по който бизнес моделът и стратегията на предприятието са съобразени с интересите на заинтересованите страни и с въздействието на предприятието върху въпросите по устойчивостта;
- д) описание на начина, по който е приложена стратегията на предприятието във връзка с въпросите по устойчивостта;
2. описание на обвързаните със срокове цели, свързани с въпросите по устойчивостта, определени от предприятието, включително, когато е приложимо, поставените цели за намаляване на емисиите на парникови газове най-малко за 2030 г. и 2050 г., описание на напредъка, постигнат от предприятието по отношение на постигането на тези цели, както и декларация дали целите на предприятието, свързани с екологични фактори, се основават на убедителни научни доказателства;
3. описание на ролята на управителните и надзорните органи във връзка с въпросите по устойчивостта, както и на техните експертни познания и уменията им във връзка с изпълнението на тази роля или на достъпа им до такива експертни познания и умения;
4. описание на политиките на предприятието във връзка с въпросите по устойчивостта;
5. информация относно съществуването на схеми за стимулиране, свързани с въпросите по устойчивостта, предлагани на членовете на управителните и надзорните органи;
6. описание на:
- а) процеса на извършената от предприятието комплексна проверка във връзка с въпросите по устойчивостта, в съответствие с установените изисквания към предприятията да извършват процес на комплексна проверка;
- б) основните действителни или потенциални неблагоприятни въздействия, свързани със собствените дейности на предприятието и с неговата верига на стойност, включително неговите продукти и услуги, неговите стопански отношения и верига на доставки, действията, предприети за установяване и наблюдение на тези въздействия и други неблагоприятни въздействия, които предприятието е длъжно да установи съгласно други установени изисквания, налагащи на предприятията да извършват процес на комплексна проверка;
- в) предприети от предприятието действия и резултата от тези действия за предотвратяване, смекчаване, коригиране или прекратяване на действителни или потенциални неблагоприятни въздействия;
7. описание на основните рискове за предприятието, свързани с въпросите по устойчивостта, включително описание на основните зависимости на предприятието от тези въпроси и начина, по който предприятието управлява тези рискове;
8. показатели, имащи отношение към оповестяването на информацията по т. 1 – 7.
- (3) Предприятията включват в отчета за устойчивостта описание на процеса по идентифициране на информацията по ал. 1, включена в доклада за дейността.
- (4) Информацията по ал. 2 включва информация, свързана с краткосрочния, средносрочния и дългосрочния времеви хоризонт, когато това е приложимо.
- (5) Когато е приложимо, информацията по ал. 1 и 2 включва информация за собствените дейности на предприятието и за неговата верига на стойност, включително за неговите продукти и услуги, неговите бизнес отношения и верига на доставки.
- (6) Когато е приложимо, информацията по ал. 1 и 2 съдържа препратки и допълнителни пояснения към друга информация, включена в доклада за дейността в съответствие с чл. 39, както и оповестените в годишните финансови отчети суми.
- (7) По изключение, предприятията могат да не включат в отчета за устойчивостта информация, свързана с предстоящи промени или въпроси в процес на договаряне, когато според надлежно обосновано становище на управителните и надзорните органи, които действат в рамките на компетентността си, оповестяването на подобна информация би довело до сериозна вреда за търговската позиция на предприятието, при условие че подобен пропуск не пречи на обективното и балансирано разбиране за развитието, резултатите, състоянието на предприятието и въздействието на осъществяваната от него дейност.

(8) Информацията по ал. 1 – 7 се оповестява в съответствие с изискванията на Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта.

(9) Ръководителят на предприятието информира представителите на работниците на подходящото равнище и обсъжда с тях съответната информация и средствата за получаване и проверка на информацията за устойчивостта. Становището на представителите на работниците се съобщава, когато е приложимо, на управителните или надзорните органи.

(10) Независимо от изискванията по ал. 2 – 8, малките и средните предприятия, които са предприятия от обществен интерес съгласно § 1, т. 22, буква "а" от допълнителните разпоредби, малките и несложни институции по чл. 4, параграф 1, т. 145 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 575/2013", както и каптивните застрахователни и презастрахователни предприятия съгласно чл. 14, ал. 1 и 2 от Кодекса за застраховането, могат да ограничат отчитането на устойчивостта до следната информация:

1. кратко описание на бизнес модела и стратегията на предприятието;
2. описание на политиките на предприятието във връзка с устойчивостта;
3. основните действителни и потенциални неблагоприятни въздействия на предприятието върху въпросите по устойчивостта и всички действия, предприети с цел установяване, наблюдение, предотвратяване, смекчаване или коригиране на такива действителни или потенциални неблагоприятни въздействия;
4. основните рискове за предприятието, свързани с въпросите по устойчивостта, и начина, по който предприятието управлява тези рискове;
5. основните показатели, необходими за оповестяването на информацията по т. 1 – 4.

(11) Предприятията по ал. 10 оповестяват информацията в съответствие с изискванията на Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта за малките и средните предприятия.

(12) Малките и средните предприятия, различни от тези по чл. 41, могат да отчитат устойчивостта, като прилагат избран от тях стандарт за отчитане на устойчивостта, приет с делегиран акт на Европейската комисия. В този случай те не са задължени да предоставят на трети страни информация, превишаваща обхвата на прилагания от тях стандарт.

Чл. 49. (В сила от 1.01.2017 г. - ДВ бр. 95 от 2015 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г., бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Предприятията, които спазват изискванията по чл. 48, ал. 1 – 9 и ал. 11 и 12, се счита, че са изпълнили изискването на чл. 39, ал. 1, т. 2

Чл. 50. (В сила от 1.01.2017 г. - ДВ бр. 95 от 2015 г., изм., бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) (1) Дъщерно предприятие се освобождава от задължението за изготвяне на отчет за устойчивостта по чл. 48, когато са изпълнени следните условия:

1. дъщерното предприятие и неговите собствени дъщерни предприятия са включени в консолидирания доклад за дейността на предприятие майка, който е изготвен в съответствие с изискванията на този закон или на законодателството на друга държава членка;
2. докладът за дейността на дъщерното предприятие съдържа следната информация:
 - а) наименованието и седалището на предприятието майка, което оповестява информация на равнище група в съответствие с чл. 48 или с аналогичните правила за отчитане на устойчивостта на съответното национално законодателство на друга държава членка;
 - б) препратка към интернет страницата, на която е публикуван консолидираният доклад за дейността, съответно консолидираният отчет за устойчивостта, на предприятието майка, както и докладът с одиторското мнение за изразяване на сигурност по устойчивостта съгласно чл. 37а или аналогична разпоредба от законодателството на друга държава членка;
 - в) информация, че предприятието е освободено от задълженията по чл. 48, ал. 1 – 9.

(2) Дъщерно предприятие, което е контролирано от предприятие майка, регулирано от законодателството на трета държава, се освобождава от задължението за изготвяне на отчет за устойчивостта по чл. 48, когато са изпълнени следните условия:

1. дъщерното предприятие и неговите собствени дъщерни предприятия са включени в консолидирания отчет за устойчивостта на предприятието майка, който е изготвен в съответствие с Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта или със стандарти, признати за еквивалентни на тях;

2. докладът за дейността на дъщерното предприятие съдържа следната информация:

а) наименованието и седалището на предприятието майка, което оповестява информация на равнище група в съответствие със стандарти, признати за еквивалентни на Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта;

б) препратка към интернет страницата, на която е публикуван консолидираният доклад за дейността, съответно консолидираният отчет за устойчивостта, на предприятието майка и докладът с одиторското мнение за изразяване на сигурност по устойчивостта от регистриран одитор;

в) информация, че предприятието е освободено от задълженията по чл. 48, ал. 1 – 9;

3. консолидираният отчет за устойчивостта и мнението за изразяване на сигурност, изразено от едно или повече лица – регистрирани одитори или одиторски дружества, оправомощени да дават мнение за изразяване на сигурност върху отчета за устойчивостта съгласно законодателството на държавата, приложимо към предприятието майка, са публикувани в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;

4. оповестяванията, предвидени в чл. 8 от Регламент (ЕС) 2020/852, обхващащи дейностите, извършвани от освобождаваното дъщерно предприятие и неговите дъщерни предприятия, са включени в доклада за дейността на това дъщерно предприятие или в консолидирания отчет за устойчивостта, изготвен от предприятието майка, регулирано от законодателството на трета държава.

(3) За целите на ал. 1 и 2 и когато се прилага чл. 10 от Регламент (ЕС) № 575/2013, кредитните институции по чл. 4, параграф 1, т. 1 от същия регламент, които са дълготрайно свързани с централен орган, извършващ надзор над тях при условията, определени в чл. 10 от същия регламент, се третират като дъщерни предприятия на централния орган.

(4) За целите на ал. 1 и 2 застрахователите с право на достъп до единния пазар на Европейския съюз, които въз основа на финансова връзка, посочена в чл. 233, ал. 2 от Кодекса за застраховането, са част от група и подлежат на групов надзор в съответствие с чл. 234, ал. 1, т. 1 – 3 от същия кодекс, се третират като дъщерни предприятия на предприятието майка на тази група.

(5) Освобождаването по ал. 1 – 4 не се прилага за големите предприятия, които са предприятия от обществен интерес съгласно § 1, т. 22, буква "а" от допълнителните разпоредби.

Раздел IV

Консолидиран отчет за устойчивостта

(Загл. изм. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.)

Чл. 51. (В сила от 1.01.2017 г. - ДВ бр. 95 от 2015 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г., бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.)

(1) Предприятието майка на голяма група включва в консолидирания доклад за дейността консолидиран отчет за устойчивостта с информация за въздействието на групата върху въпросите по устойчивостта, както и информация за начина, по който въпросите по устойчивостта засягат развитието, резултатите и състоянието на групата.

(2) Информацията по ал. 1 включва:

1. кратко описание на бизнес модела и стратегията на групата, включително:

- а) гъвкавостта на бизнес модела и на стратегията на групата по отношение на рисковете, свързани с въпросите по устойчивостта;
- б) възможностите за групата, свързани от въпросите по устойчивостта;
- в) плановете на групата, включително действията за изпълнението им и свързаните финансови и инвестиционни планове, така че да се гарантира, че бизнес моделът и стратегията ѝ са съвместими с прехода към устойчива икономика и с ограничаването на глобалното затопляне до 1.5 °C в съответствие с Парижкото споразумение към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, както и с целта за постигане на неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г., определена в Регламент (ЕС) 2021/1119, и когато е относимо, степента на въздействие върху групата на дейности, свързани с въглища, нефт и газ;
- г) описание на начина, по който бизнес моделът и стратегията на групата са съобразени с интересите на заинтересованите страни и с въздействията на групата върху въпросите по устойчивостта;
- д) описание на начина, по който е приложена стратегията на групата във връзка с въпросите по устойчивостта;
2. описание на обвързаните със срокове цели, свързани с въпросите по устойчивостта, определени от групата, включително, когато е приложимо, поставените цели за намаляване на емисиите на парникови газове най-малко за 2030 г. и 2050 г., описание на напредъка, постигнат от групата по отношение на постигането на тези цели, както и декларация дали целите на групата, свързани с екологични фактори, се основават на убедителни научни доказателства;
3. описание на ролята на управителните и надзорните органи във връзка с въпросите по устойчивостта, както и на техните експертни познания и уменията им във връзка с изпълнението на тази роля или на достъпа им до такива експертни познания и умения;
4. описание на политиките на групата във връзка с въпросите по устойчивостта;
5. информация относно съществуването на схеми за стимулиране, свързани с въпросите по устойчивостта, предлагани на членовете на управителните и надзорните органи;
6. описание на:
- а) процеса на извършената от групата комплексна проверка във връзка с въпросите по устойчивостта в съответствие с установените изисквания към предприятията да извършват процес на комплексна проверка;
- б) основните действителни или потенциални неблагоприятни въздействия, свързани със собствените дейности на групата и с нейната верига на стойност, включително нейните продукти и услуги, нейните стопански/бизнес отношения и верига на доставки, действията, предприети за установяване и наблюдение на тези въздействия и други неблагоприятни въздействия, които предприятието майка е длъжно да установи съгласно други установени изисквания за извършване на процес на комплексна проверка;
- в) предприети от групата действия и резултата от тези действия за предотвратяване, смекчаване, коригиране или прекратяване на действителни или потенциални неблагоприятни въздействия;
7. описание на основните рискове за групата, свързани с въпросите по устойчивостта, включително описание на основните зависимости на групата от тези въпроси и начина, по който групата управлява тези рискове;
8. показатели, имащи отношение към оповестяването на информацията по т. 1 – 7;
9. посочване на дъщерните предприятия, включени в консолидацията, които са освободени от годишен или консолидиран отчет за устойчивостта в съответствие с този закон или със законодателството на друга държава членка.
- (3) Предприятието майка на голяма група включва в консолидирания отчет за устойчивостта описание на процеса по идентифициране на информацията по ал. 1, включена в доклада за дейността.
- (4) Информацията по ал. 2 включва информация, свързана с краткосрочния, средносрочния и дългосрочния времеви хоризонт, когато това е приложимо.

(5) Когато е приложимо, информацията по ал. 1 и 2 включва информация за собствените дейности на групата и за нейната верига на стойност, включително за нейните продукти и услуги, нейните бизнес отношения и верига на доставки.

(6) Когато е приложимо, информацията по ал. 1 и 2 съдържа препратки и допълнителни пояснения към друга информация, включена в консолидирания доклад за дейността в съответствие с чл. 45, както и оповестените в консолидирания финансов отчет суми.

(7) Предприятието майка може да не включи в консолидирания отчет за устойчивостта информация, свързана с предстоящи промени или въпроси в процес на договаряне, когато според надлежно обосновано становище на управителните и надзорните органи, действащи в рамките на компетентността си, оповестяването на подобна информация би било в сериозна вреда на търговската позиция на групата, при условие че подобен пропуск не пречи на обективното и балансирано разбиране за развитието, резултатите, състоянието на групата и въздействието на нейната дейност.

(8) Когато предприятието майка установи значителни разлики между рисковете за или въздействието на групата и рисковете за или въздействието на едно или повече негови дъщерни предприятия, то предоставя подходящо разбиране за рисковете за и въздействието на съответното дъщерно предприятие или дъщерни предприятия.

(9) Информацията по ал. 1 – 7 се оповестява в съответствие с изискванията на Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта.

(10) Ръководителят на предприятието майка информира представителите на работниците на подходящото равнище и обсъжда с тях съответната информация и средствата за получаване и проверка на информацията за устойчивостта. Становището на представителите на работниците се съобщава, когато е приложимо, на управителните или надзорните органи.

Чл. 52. (В сила от 1.01.2017 г. - ДВ бр. 95 от 2015 г., изм., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г., бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Предприятия майки, които спазват изискванията по чл. 51, ал. 1 – 9, се счита, че са изпълнили изискванията по чл. 39, ал. 1, т. 1 – 3 и ал. 2 и чл. 48.

Чл. 52а. (Нов – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) (1) Предприятие майка, което едновременно е и дъщерно предприятие, се освобождава от задължението за изготвяне на консолидиран отчет за устойчивостта по чл. 51, когато са изпълнени следните условия:

1. освобождаваното предприятие майка и неговите дъщерни предприятия са включени в консолидиран доклад за дейността на друго предприятие, изготвен в съответствие с изискванията на този закон или на законодателството на друга държава членка;

2. докладът за дейността на освобождаваното предприятие майка съдържа следната информация:

а) наименованието и седалището на предприятието майка, което оповестява информация на равнище група в съответствие с чл. 51 или с аналогичните правила за отчитане на устойчивостта на съответното национално законодателство на друга държава членка;

б) препратка към интернет страницата, на която е публикуван консолидираният доклад за дейността, съответно консолидираният отчет за устойчивостта на предприятието майка, което оповестява информация на равнище група, както и докладът с одиторското мнение за изразяване на сигурност по устойчивостта съгласно чл. 37а или аналогичната разпоредба от законодателството на друга държава членка;

в) информация, че предприятието майка е освободено от задълженията по чл. 51, ал. 1 – 9.

(2) Предприятие майка, което е и дъщерно предприятие, контролирано от предприятие майка, регулирано от законодателството на трета държава, се освобождава от задължението за изготвяне на консолидиран отчет за устойчивостта по чл. 51, когато са изпълнени следните условия:

1. освобождаваното предприятие майка и неговите собствени дъщерни предприятия са включени в консолидирания доклад за устойчивостта на предприятието майка, който е

изготвен в съответствие с Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта или със стандарти, признати за еквивалентни на тях;

2. докладът за дейността на освобождаваното предприятие майка съдържа следната информация:

а) наименованието и седалището на предприятието майка, което оповестява информация на равнище група в съответствие със стандарти, признати за еквивалентни на Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта;

б) препратка към интернет страницата, на която е публикуван консолидираният доклад за дейността, съответно консолидираният отчет за устойчивостта на предприятието майка, което оповестява информация на равнище група, както и докладът с одиторското мнение за изразяване на сигурност по устойчивостта от регистриран одитор;

в) информация, че предприятието е освободено от задълженията по чл. 51, ал. 1 – 9;

3. консолидираният отчет за устойчивостта и мнението за изразяване на сигурност по устойчивостта, изразено от едно или повече лица – регистрирани одитори или одиторски дружества, които имат право да подписват доклади с одиторско мнение относно информацията в отчета за устойчивостта към доклада за дейността съгласно законодателството, приложимо към предприятието майка, са публикувани в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;

4. оповестяванията, предвидени в чл. 8 от Регламент (ЕС) 2020/852, обхващащи дейностите, извършвани от дъщерно предприятие, освободено по чл. 50, се включват в доклада за дейността на освобождаваното предприятие майка или в консолидирания отчет за устойчивостта, изготвен от предприятието майка, регулирано от законодателството на трета държава.

(3) За целите на ал. 1 и 2 и когато се прилага чл. 10 от Регламент (ЕС) № 575/2013, кредитните институции съгласно чл. 4, параграф 1, т. 1 от същия регламент, които са дълготрайно свързани с централен орган, извършващ надзор над тях при условията, определени в чл. 10 от същия регламент, се третират като дъщерни предприятия на централния орган.

(4) За целите на ал. 1 и 2 застрахователите с право на достъп до единния пазар на Европейския съюз, които въз основа на финансова връзка, посочена в чл. 233, ал. 2 от Кодекса за застраховането, са част от група и подлежат на групов надзор в съответствие с чл. 234, ал. 1, т. 1 – 3 от същия кодекс, се третират като дъщерни предприятия на предприятието майка на тази група.

(5) Освобождаването по ал. 1 – 4 не се прилага за големите предприятия, които са предприятия от обществен интерес съгласно § 1, т. 22, буква "а" от допълнителните разпоредби.

Раздел IVa

(Нов – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.)

Отчет за устойчивостта за предприятия от трети държави

Чл. 526. (Нов – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) (1) Предприятията по чл. 39, ал. 2, които са дъщерни на крайно предприятие майка, регулирано от законодателството на трета държава, публикуват отчет за устойчивостта на предприятието от трета държава.

(2) Алинея 1 се прилага, когато крайното предприятие майка на равнище група има нетни приходи от продажби в Европейския съюз, надвишаващи 150 000 000 евро за всеки от последните два отчетни периода, включително текущия.

(3) Отчетът за устойчивостта съдържа информацията по чл. 51, ал. 2, т. 1, букви "в" – "д", т. 2 – 5 и, когато е приложимо, по чл. 51, ал. 2, т. 7 на равнище група на крайното предприятие майка от трета държава.

(4) Клон на предприятие, регулирано от законодателството на трета държава, публикува отчет за устойчивостта, когато са налице следните обстоятелства:

1. предприятието от трета държава няма дъщерно предприятие по ал. 1 на територията на страната;
 2. предприятието от трета държава на равнище предприятие или на равнище група, когато това е приложимо и то е крайно предприятие майка, има нетни приходи от продажби в Европейския съюз, надвишаващи левовата равностойност на 150 000 000 евро за всеки от последните два отчетни периода, включително текущия;
 3. клонът има нетни приходи от продажби, надвишаващи левовата равностойност на 40 000 000 евро през предходния отчетен период.
- (5) Отчетът за устойчивостта по ал. 4 съдържа информацията по чл. 51, ал. 2, т. 1, букви "в" – "д", т. 2 – 6 и, когато е приложимо, по чл. 51, ал. 2, т. 8, обобщена на ниво група или ако не е приложимо, на индивидуално ниво на предприятието от трета държава.
- (6) Отчетът за устойчивостта по ал. 1 и 4 следва да бъде изготвен в съответствие с Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта за предприятия от трети държави.
- (7) Независимо от ал. 6, отчетът за устойчивостта по ал. 1 и 4 може да бъде изготвен в съответствие с Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта или със стандарти, признати за еквивалентни на тях.
- (8) Когато на дъщерното предприятие по ал. 1 или клона по ал. 4 не е предоставен отчет за устойчивостта от предприятието от трета държава или не разполага с цялата информация, необходима за изготвянето на отчета за устойчивостта, и тя не му е предоставена, след като е била изисквана от предприятието, регулирано от законодателството на трета държава, отчетът за устойчивостта се изготвя и публикува на базата на информацията, с която разполага. Отчетът съдържа и декларация, че предприятието, регулирано от законодателството на трета държава, не е предоставило необходимата информация.
- (9) Отчетът за устойчивостта се публикува заедно с мнението за изразяване на сигурност, предоставено от едно или повече лица или дружества, които имат право да подписват доклади с одиторско мнение относно информацията в отчета за устойчивостта към доклада за дейността съгласно националното законодателство на предприятието от трета държава или на държава членка.
- (10) Когато мнението за изразяване на сигурност по ал. 9 не е предоставено от предприятието от трета държава, дъщерното предприятие по ал. 1 или клонът по ал. 4 публикува декларация, в която посочва това обстоятелство.

Чл. 52в. (Нов – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Дъщерните предприятия и клоновете по чл. 52б публикуват отчета за устойчивостта, мнението за изразяване на сигурност и, когато е приложимо, декларацията по чл. 52б, ал. 10 на български език в срок до 12 месеца след края на отчетния период, за който са изготвени, чрез заявяване и представяне за обявяване в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

Раздел V

Доклад за плащанията към правителства

- Чл. 53.** (1) Големите предприятия и предприятията от обществен интерес, извършващи дейност в добивната промишленост или в дърводобива от девствени гори, изготвят и публикуват годишен доклад за плащанията, извършени към правителства, едновременно с годишния доклад за дейността си.
- (2) Годишен доклад за плащанията към правителства не се изготвя от дъщерно предприятие, когато са изпълнени едновременно следните условия:
1. предприятието майка се регулира от законодателството на държава – членка на Европейския съюз;
 2. плащанията към правителства, извършвани от предприятието, са включени в консолидирания доклад за плащанията към правителства, изготвен от предприятието майка по раздел VI.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Годишен доклад за плащанията към правителства не се изготвя, в случай че за един отчетен период е извършено еднократно плащане или поредица от свързани плащания в размер до 100 000 евро.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) В годишния доклад за плащанията към правителства не се включват плащания по проекти на стойност до 100 000 евро.

Чл. 54. (Доп. – ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Годишният доклад за плащанията към правителства се съставя на български език, в хиляди евро и съдържа следната информация за съответния отчетен период:

1. общия размер на извършените плащания към всяко правителство;
2. общия размер за всеки от видовете плащания, извършени към всяко правителство, както следва:
 - а) права върху продукция;
 - б) данъци върху печалбата и данъци върху доходите; не се оповестява платеният данък върху добавената стойност, акциз и данък върху доходите на физическите лица;
 - в) авторски, лицензионни и сродни на тях права;
 - г) дивиденди;
 - д) бонуси за подписване на договор, откриване и производство;
 - е) лицензионни такси, наеми, такси за регистрация и други възнаграждения за лицензи и концесии;
 - ж) плащания за инфраструктурни подобрения;
3. общия размер на плащанията по всеки проект поотделно, както и общия размер по видовете плащания по т. 2 за всеки проект; когато предприятието е извършило плащания по няколко проекта на едно и също лице, представляващо правителство по смисъла на закона, оповестяването може да бъде по лица, а не по проекти.

Чл. 55. Плащанията в натура се отчитат по стойност и ако е възможно, по обем. Докладът съдържа обяснителни бележки за начина на изчисляване на стойността им.

Чл. 56. Годишният доклад за плащанията към правителствата отразява същността, а не формата на съответните плащания или дейности. Плащанията и дейностите не могат да се разделят или обединяват с цел отклонение от прилагането на този закон.

Чл. 57. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Доклад за плащанията към правителствата може да не се изготвя, в случай че предприятията са задължени да изготвят такъв доклад за третите страни, включени в Приложение към Решение за изпълнение (ЕС) 2016/1910 на Комисията от 28 октомври 2016 г. относно еквивалентността на изискванията на някои трети държави за докладване за плащанията към правителства с изискванията на глава 10 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 295/82 от 29 октомври 2016 г.).

(2) Докладът по ал. 1 подлежи на публикуване заедно с годишния финансов отчет.

Раздел VI

Консолидиран доклад за плащанията към правителства

Чл. 58. Предприятията майки, които извършват дейност в областта на добивната промишленост или дърводобива от девствени гори и които са задължени да съставят консолидирани финансови отчети, задължително съставят и консолидиран доклад за плащанията към правителства в съответствие с изискванията на раздел V.

Чл. 59. Смята се, че предприятието майка извършва дейност в областта на добивната промишленост или дърводобива от девствени гори, ако някое от неговите дъщерни предприятия извършва дейност в тези области.

Чл. 60. В консолидирания доклад се включват само плащания, произтичащи от операции, свързани с добив и дърводобив.

Чл. 61. Предприятието майка не съставя консолидиран доклад по чл. 58:

1. за малка или средна група предприятия, освен когато някое свързано предприятие е предприятие от обществен интерес;
2. (доп. – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) когато предприятието майка, което се регулира по законодателството на държава – членка на Европейския съюз, едновременно е дъщерно предприятие и неговото собствено предприятие майка се регулира по законодателството на държава – членка на Европейския съюз.

Чл. 62. (1) Дъщерно предприятие, включително предприятие от обществен интерес, не се включва в консолидирания доклад за плащанията към правителства, когато е изпълнено едно от следните условия:

1. предприятието майка е възпрепятствано в значителна степен от дългосрочни ограничения при упражняване на правата си върху активите или управлението на дъщерното предприятие;
2. информацията, необходима за изготвянето на консолидирания доклад за плащанията към правителствата, не може да бъде получена без извършване на прекомерни разходи или ненужно забавяне;
3. акциите или дяловете на предприятието се притежават единствено с цел последващата им продажба.

(2) Алинее 1 се прилага само в случай, че при същите условия дъщерното предприятие не е включено в консолидирания финансов отчет.

Раздел VII

(Нов – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.)

Декларация с информация за доходния/корпоративния данък

Чл. 62а. (Нов – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) (1) Този раздел урежда реда за изготвяне и публикуване на декларация с информация за начислен и платен доходен/корпоративен данък. Декларацията се изготвя и публикува от самостоятелно предприятие и от крайното предприятие майка на многонационална група предприятия, които осъществяват дейност в различни юрисдикции и които са местни лица за Република България. (2) В случай че група предприятия с крайно предприятие майка, установено в трета държава, или самостоятелно предприятие, установено в трета държава, осъществяват дейност на територията на Република България чрез средни и големи дъщерни предприятия и клонове, декларацията за доходния/корпоративния данък се публикува от дъщерното предприятие или клона.

(3) Декларацията съдържа информация за начисления и платения подоходен/корпоративен данък от многонационалните групи предприятия и самостоятелните предприятия, поотделно за всяка юрисдикция, в която тези предприятия осъществяват дейност.

Чл. 62б. (Нов – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) (1) Крайно предприятие майка, чиито консолидирани приходи надвишават 1 500 000 000 лв. за всеки от последните два отчетни периода, изготвя и публикува декларация с информация за подоходния/корпоративния данък за втория отчетен период.

(2) Самостоятелно предприятие, чиито приходи на базата на индивидуален годишен финансов отчет надвишават 1 500 000 000 лв. за всеки от последните два отчетни периода, изготвя и публикува декларация с информация за подоходния/корпоративния данък за втория отчетен период.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат, когато самостоятелните предприятия и крайните предприятия майки или свързаните с тях предприятия са задължени да оповестяват информация по чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции или по чл. 134, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти, включваща информация за всички дейности на индивидуална или, когато е приложимо, на консолидирана основа.

(4) Средните и големите дъщерни предприятия, които се контролират от крайно предприятие майка, регулирано от законодателството на трета държава, публикуват декларацията с информация за подоходен/корпоративен данък, предоставена им от крайното предприятие майка, когато консолидираните му приходи надвишават 1 500 000 000 лв., за всеки от последните два отчетни периода. Декларацията се публикува и предоставя на разположение за втория от тези два последователни отчетни периода.

(5) В случай че средните и големите дъщерни предприятия не разполагат с декларация с информация за подоходния/корпоративния данък и такава не им е предоставена, след като е била изискана от крайното предприятие майка, регулирано от законодателството на трета държава, те изготвят и публикуват декларация с цялата информация, с която разполагат. Декларацията съдържа и изявление, че крайното предприятие майка не е предоставило необходимата информация.

(6) Клоновете на предприятия, регулирани от законодателството на трети държави, публикуват декларация с информация за подоходен/корпоративен данък за втория от два последователни отчетни периода, когато нетните приходи от продажби надвишават 16 000 000 лв. за всеки от последните два последователни отчетни периода и когато е налице едно от следните обстоятелства:

1. предприятието, открило клона, е свързано предприятие от група, която няма средни и/или големи дъщерни предприятия, крайното му предприятие майка се регулира от законодателството на трета държава и консолидираните приходи на групата надвишават 1 500 000 000 лв. за всеки от последните два последователни отчетни периода;

2. предприятието, открило клона, е самостоятелно предприятие, чиито приходи надвишават сумата от 1 500 000 000 лв. за всеки от последните два последователни отчетни периода.

(7) В случай че клоновете не разполагат с декларация с информация за подоходния/корпоративния данък и такава не им е предоставена, след като е била изискана от крайното предприятие майка или от самостоятелното предприятие, регулирани от законодателството на трети държави, те изготвят и публикуват декларация с цялата информация, с която разполагат. Декларацията съдържа и изявление, че крайното предприятие майка или самостоятелното предприятие, открило клона, не е предоставило необходимата информация.

(8) Средните и големите дъщерни предприятия и клоновете не изготвят и не публикуват декларация с информация за подоходния/корпоративния данък, когато същата е изготвена от крайното предприятие майка или от самостоятелното предприятие, регулирани от законодателството на трети държави, и декларацията отговаря на следните критерии:

1. достъпна е безплатно на интернет страницата на крайното предприятие майка или на самостоятелното предприятие, в машинночетим електронен формат, на поне един от официалните езици на Европейския съюз в срок не по-късно от 12 месеца след отчетния период, за който е изготвена декларацията;

2. посочено е наименованието и седалището на единственото дъщерно предприятие или на единствения клон, регулирани от законодателството на държава членка, публикували декларацията в срок до 12 месеца след отчетния период, за който се отнася, по правилата на съответната държава членка.

(9) Когато в една определена данъчна юрисдикция предприятие майка, регулирано от законодателството на трета страна, е регистрирало няколко дъщерни предприятия или клонове с една и съща стопанска дейност и те не попадат в критериите за деклариране по този член и съответно не са задължени да публикуват декларация за подоходния/корпоративния данък, се приема, че те са регистрирани единствено с цел избягване на задължението за деклариране. В този случай дъщерните предприятия и клоновете изготвят и публикуват декларация в съответствие с изискванията на този раздел.

(10) Задълженията за деклариране отпадат, когато към края на отчетния период размерът на приходите на клона, самостоятелното предприятие или консолидираните приходи на крайното предприятие майка престане да отговаря на критериите по ал. 1, 2, 4 и 6 за всеки от последните два отчетни периода.

(11) Праговете по ал. 4 и ал. 6, т. 1 и 2 се конвертират в националната парична единица на всяка съответна трета държава, като се прилага обменният курс на Българската народна банка към 21 декември 2021 г. и получената сума се закръгля до най-близките хилядни.

Чл. 62в. (Нов – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) (1) Декларацията с информация за подоходния/корпоративния данък включва данни за всички дейности на самостоятелното предприятие или на крайното предприятие майка, включително дейностите на всички свързани предприятия, включени в консолидираните финансови отчети за съответния отчетен период.

(2) Декларацията по ал. 1 включва следната информация:

1. наименованието на крайното предприятие майка или на самостоятелното предприятие;

2. отчетния период, за който се отнася;

3. валутата, използвана за изготвяне на декларацията;

4. списък на всички дъщерни предприятия, включени в консолидираните финансови отчети на крайното предприятие майка за съответния отчетен период и които са установени в Европейския съюз или в данъчна юрисдикция, включена в приложение I и в приложение II към заключенията на Съвета относно преработения Списък на Европейския съюз на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели;

5. кратко описание на дейностите на самостоятелното предприятие или на крайното предприятие майка, включително дейностите на всички свързани предприятия, включени в консолидираните финансови отчети за съответния отчетен период;

6. броя на наетите лица на пълно работно време и броя на наетите лица на непълно работно време, преизчислени в еквиваленти на пълна заетост за отчетния период;

7. приходите, включително приходите от сделки със свързани лица, които се изчисляват:

а) за предприятия, прилагачи Националните счетоводни стандарти – като сума на приходите, включени в следните статии на отчета за приходите и разходите: нетни приходи от продажби; други приходи от дейността; приходи от дялови участия, с изключение на дивиденди, получени от свързани предприятия; приходи от други инвестиции и заеми, признати като нетекущи (дългосрочни) активи; други приходи от лихви и финансови приходи, като получените от свързани предприятия се посочват отделно;

б) за предприятия, прилагачи Международните счетоводни стандарти или друга счетоводна база, приходите са съгласно определението или по смисъла на рамката за финансово отчитане,

на чиято основа са изготвени финансовите отчети, с изключение на корекциите в стойността и дивидентите, получени от свързани предприятия;

8. размера на печалбата или загубата преди облагане с подоходен/корпоративен данък;

9. размера на начисления подоходен/корпоративен данък върху облагаемата печалба или загуба за съответния отчетен период, с изключение на отсрочените данъци или провизиите за неопределени данъчни задължения;

10. сумата на действително платения подоходен/корпоративен данък за съответния отчетен период; платените данъци включват и удържаните при източника данъци, платени от други лица за сметка на доходите на предприятията и клоновете в рамките на групата; когато има съществени отклонения между сумите на начисления и платения подоходен/корпоративен данък на ниво група, се представя обяснение за причините и, когато е целесъобразно, се вземат предвид съответните суми за предходни отчетни периоди;

11. размера на неразпределената печалба към края на съответния отчетен период; неразпределената печалба е натрупаната печалба от минали години и текущата печалба, за разпределението на която все още не е взето решение; по отношение на клоновете неразпределената печалба е тази на предприятието, което е открило клона;

12. изявление, че крайното предприятие майка или самостоятелното предприятие не е предоставило необходимата информация по чл. 62б, ал. 5 и 7.

(3) Предприятията могат да изберат да изготвят декларацията с информация, посочена в ал. 2, в съответствие с изискванията за съдържание на отчета по държави съгласно чл. 143ф от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(4) Декларацията с информацията за подоходния/корпоративния данък се изготвя и публикува в машинночетим електронен формат по образец, определен от Европейската комисия с акт за изпълнение, приет на основание член 48в, параграф 4 от Директива (ЕС) 2021/2101 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 г. за изменение на Директива 2013/34/ЕС по отношение на оповестяването на информация за данъка върху доходите от страна на някои предприятия и клонове (ОВ, L 429/1 от 1 декември 2021 г.).

(5) Информацията по ал. 2 и 3 се представя поотделно за:

1. всяка държава членка; когато държавата членка включва няколко данъчни юрисдикции, информацията се обобщава на ниво държава членка;

2. всяка данъчна юрисдикция, която на 1 март на отчетния период, за който се изготвя декларацията, е включена в приложение I към заключенията на Съвета относно преработения Списък на Европейския съюз на юрисдикциите, неопределящи съдействие за данъчни цели;

3. всяка данъчна юрисдикция, която на 1 март на отчетния период, за който се изготвя декларацията, и на 1 март на предходния отчетен период, е била посочена в приложение II към заключенията на Съвета относно преработения Списък на Европейския съюз на юрисдикциите, неопределящи съдействие за данъчни цели;

4. всички останали данъчни юрисдикции – за тях информацията се представя на обобщена основа.

(6) Информацията по ал. 2 и 3 се посочва за всяка данъчна юрисдикция, за която предприятие от група или самостоятелното предприятие е местно лице или осъществява дейност и е данъчно задължено лице за подоходен/корпоративен данък в тази юрисдикция.

(7) В случай че доходите от дейността на няколко свързани предприятия подлежат на облагане с подоходен/корпоративен данък в една данъчна юрисдикция, информацията по ал. 2 и 3 се представя обобщено за тази юрисдикция.

(8) Част от изискуемата по ал. 2 и 3 информация, която би нанесла вреда на търговската позиция на предприятието, може временно да не се включва в декларацията за подоходния/корпоративния данък. В декларацията предприятието посочва коя информация е пропусната и представя аргументирано обяснение за причините, по които тази информация не е декларирана. Пропуснатата информация се оповестява в декларацията за подоходния/корпоративния данък в срок, който не надвишава 5 години от датата на

пропускането, като задължително се посочва отчетният период, за който е пропусната тази информация.

(9) Информация, свързана с данъчните юрисдикции, включени в приложения I и II към заключенията на Съвета относно преработения Списък на Европейския съюз на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели, не може да бъде пропускана.

(10) Декларацията с информация за подоходния/корпоративния данък се изготвя и публикува в същата валута, в която са представени консолидираните финансови отчети на крайното предприятие майка или годишните финансови отчети на самостоятелното предприятие.

(11) В случаите, когато дъщерното предприятие изготвя декларация с информация за подоходния/корпоративния данък по чл. 62б, ал. 5, то използва същата валута, в която публикува годишните си финансови отчети.

(12) В декларацията с информация за подоходния/корпоративния данък се посочва дали е изготвена в съответствие с изискванията на ал. 2 или 3.

Чл. 62г. (Нов – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) (1) Декларацията с информация за подоходния/корпоративния данък се публикува в срок до 12 месеца след края на отчетния период, за който се отнася, на български език, чрез представяне за обявяване в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

(2) Декларацията по ал. 1 се публикува и на интернет страницата на задълженото предприятие на поне един от официалните езици на Европейския съюз за срок най-малко от 5 последователни години.

(3) Алинея 2 не се прилага, когато декларацията е публикувана и безплатно достъпна в централен, търговски или дружествен регистър, създаден и администриран от друга държава членка, и предприятията по чл. 62б посочат на интернет страницата си информация относно освобождаването от публикуване на декларацията и препратка към интернет страницата на съответния регистър.

Глава осма

БЮДЖЕТНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Чл. 63. (1) Бюджетните предприятия осъществяват счетоводството си в съответствие с изискванията на глава петнадесета от Закона за публичните финанси.

(2) Предприятията от сектор "Държавно управление", различни от тези по ал. 1, които осъществяват счетоводството си съгласно приложимите за бюджетните предприятия изисквания, се определят по реда на чл. 165 от Закона за публичните финанси.

(3) Бюджетните предприятия и предприятията по ал. 2 изготвят и представят годишните си финансови отчети в съответствие с изискванията на чл. 166, ал. 1 от Закона за публичните финанси.

(4) Отчетните данни за активите, пасивите, приходите, разходите и операциите на всички бюджетни предприятия и предприятията по ал. 2 се консолидират от Министерството на финансите съгласно чл. 167 от Закона за публичните финанси.

(5) Формата, структурата и съдържанието на годишните и междинните финансови отчети на бюджетните предприятия и на предприятията по ал. 2 се определят от министъра на финансите съгласно чл. 166, ал. 2 от Закона за публичните финанси.

(6) Редът, начинът и сроковете за съставяне и представяне на финансовите отчети на бюджетните предприятия и публикуването на информацията от тях се определят съгласно чл. 170 от Закона за публичните финанси.

Чл. 64. За отчитането на определени стопански операции, активи и пасиви на бюджетните предприятия министърът на финансите може да определя условия и ред на документиране, форма и реквизити на счетоводните документи, които са задължителни за прилагане.

Чл. 65. Амортизациите в бюджетните предприятия се начисляват въз основа на акт на Министерския съвет.

Чл. 66. За бюджетните предприятия министърът на финансите може да определи срокове за извършване на инвентаризация, различни от посочените в този закон.

Чл. 67. (Отм. – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.).

Глава девета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 68. (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Ръководител, който наруши разпоредбата на чл. 9, се наказва с глоба от 5000 до 15 000 лв., а на предприятието се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 69. (1) Който наруши изискванията за съхраняване на счетоводна информация по глава първа, раздел III, се наказва с глоба в размер от 500 до 3500 лв., а на предприятието се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 7000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 70. (1) Който възложи съставяне на финансови отчети в нарушение на чл. 17, ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 3000 лв., а на предприятието се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 5000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 71. (1) Лице, което състави финансов отчет, без да отговаря на изискванията на чл. 17, ал. 1 и чл. 18, се наказва с глоба в размер от 500 до 3000 лв. На счетоводно предприятие, което състави финансов отчет, без да отговаря на изискванията на чл. 18, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 5000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 72. (1) Който е задължен и не състави финансов отчет и/или годишни доклади по глава седма, раздели I – IV, се наказва с глоба в размер от 500 до 3000 лв., а на предприятието се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 5000 лв.

(2) (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Който в нарушение на глава седма, раздели III и IV не включи в доклада за дейността отчет за устойчивостта, съответно в консолидирания доклад за дейността – консолидиран отчет за устойчивостта, или не спази изискуемия формат, се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв., а на предприятието се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 15 000 лв.

(3) (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Който в нарушение на глава седма, раздели III и IV включи непълна или невярна информация в отчет за устойчивостта, съответно в консолидирания доклад за дейността – консолидиран отчет за устойчивостта, се наказва с глоба в размер от 500 до 3000 лв., а на предприятието се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 5000 лв.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) При повторно нарушение по ал. 1, 2 и 3 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 73. (1) (Доп. – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) Който е задължен и не състави годишни доклади за плащанията към правителствата по реда на глава седма, раздели V и VI и декларация с информация за подоходния/корпоративния данък по раздел VII, се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв., а на предприятието се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 15 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 74. (1) (Доп. – ДВ, бр. 95 от 2016 г., бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Който е задължен и не публикува финансов отчет, доклад за дейността с отчет за устойчивостта, отчет за устойчивостта по чл. 52б, одиторски доклад или доклад за изразяване на сигурност върху отчета за устойчивостта в сроковете по чл. 38, се наказва с глоба в размер от 200 до 3000 лв., а на предприятието се налага имуществена санкция в размер от 0,1 до 0,5 на сто от нетните приходи от продажби за отчетния период, за който се отнася непубликуваният финансов отчет, но не по-малко от 200 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 75. (1) (Доп. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Който е задължен и не възложи извършването на независим финансов одит или ангажимент за изразяване на сигурност върху отчета за устойчивостта на регистриран одитор, се наказва с глоба в размер от 500 до 5000 лв., а на предприятието се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 76. (1) (Доп. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Който възложи извършването на независим финансов одит или ангажимент за изразяване на сигурност по устойчивостта на лице, упражняващо дейност като регистриран одитор, без да е регистрирано по реда на Закона за независимия финансов одит, се наказва с глоба в размер от 500 до 5000 лв., а на предприятието се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Който извърши одит или изпълни ангажимент за изразяване на сигурност по устойчивостта, без да е регистриран одитор по реда на Закона за независимия финансов одит, се наказва с глоба в размер от 500 до 5000 лв.

(3) При повторно нарушение по ал. 1 и 2 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 77. (1) Който не изпълни друго задължение, произтичащо от този закон, се наказва с глоба в размер от 200 до 1000 лв., а на предприятието се налага имуществена санкция в размер от 300 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 78. (1) Актовете за установяване на административни нарушения се съставят от органите на Националната агенция за приходите или на Агенцията за държавна финансова инспекция.

(2) Наказателните постановления се издават от министъра на финансите или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. (Доп. – ДВ, бр. 22 от 2018 г.) "Бюджетни предприятия" са всички лица, прилагащи бюджети, сметки за средства от Европейския съюз и сметки за чужди средства съгласно Закона за публичните финанси, включително Националният осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса, държавните висши училища, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, Българската национална телевизия, Българското национално радио, Българската телеграфна агенция, както и всички други лица, които са бюджетни организации по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси.

2. "Група предприятия" са предприятието майка и всички негови дъщерни предприятия.

3. "Действителен стаж" е действително прослужено време по трудово или служебно правоотношение, времето, през което лицето е работило без трудово правоотношение, както

и времето, през което лицето е полагало личен труд или е упражнявало свободна професия и изцяло се е осигурявало за своя сметка. В понятието "действителен стаж" не се включва времето на наборната военна служба и времето за отглеждане на малко дете.

4. "Дъщерно предприятие" е юридическо лице, контролирано от друго юридическо лице (предприятие майка). Юридическите лица, които са дъщерни на дъщерното предприятие, също се смятат за дъщерни предприятия на предприятието майка.

5. "Инвентаризация" е процесът на подготовка и фактическа проверка чрез различни методи на натуралните и стойностните параметри на активите и пасивите на предприятието към точно определена дата, съпоставяне на получените резултати със счетоводните данни и установяване на евентуални разлики.

6. "Инвестиционни дружества" са:

а) дружества, чийто единствен предмет на дейност е влягане на средствата им в различни ценни книжа, недвижими имоти и други активи с единствената цел да бъдат разпределени инвестиционните рискове и акционерите им да се възползват от резултатите от управлението на техните активи;

б) дружества, свързани с инвестиционни дружества с постоянен капитал, ако единственият предмет на дейност на тези свързани дружества е да придобият изцяло изплатени акции, емитирани от тези инвестиционни дружества, без да се засяга член 22, параграф 1, буква "з" от Директива 2012/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за съгласуване на гаранциите, които се изискват в държавите членки за дружествата по смисъла на член 54, втора алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз, за защита на интересите както на съдружниците, така и на трети лица по отношение учредяването на акционерни дружества и поддържането и изменението на техния капитал с цел тези гаранции да станат равностойни (ОВ, L 315/74 от 14 ноември 2012 г.).

7. "Консолидиран финансов отчет" е финансов отчет, който представя имущественото и финансовото състояние, отчетения финансов резултат, промените в паричните потоци и в собствения капитал на предприятията, включени в консолидирането, все едно че те са едно предприятие.

8. "Международни счетоводни стандарти" (МСС) са приетите в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на Международните счетоводни стандарти и включват Международните счетоводни стандарти (International Accounting Standards (IAS), Международните стандарти за финансова отчетност (International Financial Reporting Standards (IFRS) и свързаните с тях тълкувания (SIC-IFRIC interpretations), последващите изменения на тези стандарти и свързаните с тях тълкувания, бъдещите стандарти и свързаните с тях тълкувания, издадени или приети от Съвета по международните счетоводни стандарти (International Accounting Standards Board (IASB).

9. "Място на стопанска дейност" е мястото на стопанска дейност по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

10. "Независим финансов одит на финансов отчет" е одитът по Закона за независимия финансов одит.

11. (Изм. – ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) "Нетни приходи от продажби" са сумите от продажба на продукцията, стоки и услуги, намалени с търговските отстъпки, данъка върху добавената стойност и други данъци, пряко свързани с приходите. Независимо от изречение първо "нетни приходи от продажби" са:

а) за взаимозастрахователните кооперации с право на достъп до единния пазар на Европейския съюз – записаните премии по смисъла на чл. 1, т. 11 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (ОВ, L 12/1 от 17 януари 2015 г.) за финансовата година;

- б) за кредитните институции съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 – определеният в съответствие с член 43, параграф 2, буква "в" от Директива 86/635/ЕИО на Съвета;
- в) за дъщерните предприятия и клоновете, попадащи в обхвата на чл. 52б – приходите, определени от или по смисъла на рамката за финансово отчитане, въз основа на която се изготвят финансовите отчети на предприятието или клона.
12. (Отм. – ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.).
13. "Основна дейност" по смисъла на т. 22, букви "и", "к" и "л" е дейността на търговското дружество, когато общата стойност на нетните приходи от продажби от съответната дейност представлява повече от 50 на сто от общата стойност на нетните приходи от продажби за отчетния период.
14. "Отчетен период" е календарната година (1 януари – 31 декември), освен когато в този закон е предвидено друго.
15. "Плащане към правителство" за целите на глава седма, раздел V е платена сума в парично изражение или в натура от предприятие, работещо в добивната промишленост, или от предприятие, работещо в дърводобива от девствени гори, за задължения към правителството по чл. 54, т. 2.
16. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.
17. "Правителство" за целите на глава седма, раздел V е национален, регионален или местен орган на държава – членка на Европейския съюз, или на трета държава. Понятието "правителство" включва дирекция, агенция или предприятие, контролирани от органите на държавата.
18. "Предприятие майка" е юридическо лице, което упражнява контрол спрямо едно или повече дъщерни предприятия.
19. "Предприятие, работещо в добивната промишленост" е предприятие, осъществяващо дейност, свързана с проучване, търсене, откриване, разработване на находища и добив на минерали, нефт, природен газ или други суровини, попадащи в обхвата на икономическите дейности, изброени в приложение I, раздел B, позиции 05-08 към Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои ЕО регламенти относно специфичните статистически области, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1893/2006".
20. "Предприятие, работещо в дърводобива от девствени гори" е предприятие, осъществяващо дейност в девствени гори съгласно приложение I, раздел A, позиция 02, група 02.2 към Регламент (ЕО) № 1893/2006.
21. "Проект" за целите на глава седма, раздел V са оперативни дейности, управлявани по силата на договор, лиценз, лизинг, концесия или подобни правни споразумения, представляващи основание за задължение за плащане към правителство. Ако такива споразумения са свързани помежду си, те се смятат за един проект.
22. "Предприятия от обществен интерес" са:
- а) предприятия, чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати до търговия на регулирания пазар в държава – членка на Европейския съюз;
 - б) кредитни институции;
 - в) застрахователи и презастрахователи;
 - г) (доп. – ДВ, бр. 19 от 2021 г.) пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащания;
 - д) инвестиционни посредници, които са големи предприятия по този закон;
 - е) колективни инвестиционни схеми и управляващи дружества по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, които са големи предприятия по този закон;

- ж) финансови институции по смисъла на Закона за кредитните институции, които са големи предприятия по този закон;
- з) "Холдинг Български държавни железници" – ЕАД, и дъщерните му предприятия; Национална компания "Железопътна инфраструктура";
- и) търговски дружества, чиято основна дейност е да произвеждат и/или да пренасят, и/или да продават електроенергия и/или топлоенергия и които са големи предприятия по този закон;
- к) търговски дружества, чиято основна дейност е да внасят и/или пренасят, и/или разпределят и/или транзитират природен газ и които са големи предприятия по този закон;
- л) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2016 г.) ВиК оператори по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, които са средни и големи предприятия.
23. (Изм. – ДВ, бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) "Регулиран пазар" е този по смисъла на чл. 152, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти.
24. "Ръководител на предприятие" е лице или лица, които лично ръководят предприятието в качеството си на собственици, управители или упълномощени с договор, които носят отговорност за цялата икономическа дейност на предприятието пред собственика или собствениците – акционерите, съдружниците, пред местното самоуправление или пред държавата.
25. "Свързани предприятия" са всеки две или повече предприятия в рамките на дадена група.
26. "Сектор "Държавно управление" е сектор "Държавно управление" (General government) съгласно изискванията на Европейската система от национални и регионални сметки в Общността.
27. "Счетоводно предприятие" е всяко лице, регистрирано по Търговския закон или по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, или на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, в чийто предмет на дейност е включено организиране на счетоводно отчитане и съставяне на финансови отчети.
28. "Финансови холдингови дружества" са дружества, чийто единствен предмет на дейност е придобиване на участия в други дружества, управление на тези участия и извличане на печалба от тях, без те самите пряко или непряко да участват в управлението на тези дружества и без да се засягат правата, които финансовите холдингови дружества притежават в качеството си на акционери.
29. "Цифров или друг идентификатор" е цифров или друг уникален постоянно повтарящ се код, който съответства еднозначно на лицето, което има права за извършване на определени действия.
30. (Нова – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г., изм., бр. 92 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) "Предприятия, които не са осъществявали дейност през отчетния период" са предприятия, за които едновременно са налице следните условия:
- а) през отчетния период не са извършвали сделки по чл. 1, ал. 1 от Търговския закон;
 - б) през отчетния период не са възникнали условия да бъде признат приход съгласно Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти;
 - в) не са осъществявали дейност, свързана с инвестиции, производство и/или продажба;
 - г) не са осъществявали покупка на стоки и услуги с цел получаване на доходи и печалби.
31. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) "Крайно предприятие майка" за целите на глава седма, раздел VII е предприятие майка, което съставя консолидиран финансов отчет на най-голямото обединение от предприятия.
32. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) "Самостоятелно предприятие" за целите на глава седма, раздел VII е предприятие, което не е част от група предприятия по смисъла на т. 2.
33. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) "Данъчна юрисдикция" за целите на глава седма, раздел VII е държавна или недържавна юрисдикция, която се ползва с данъчна независимост по отношение на подоходния/корпоративния данък.

34. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) "Приложение I и приложение II към заключенията на Съвета относно преработения Списък на Европейския съюз на юрисдикциите, неказващи съдействие за данъчни цели" по смисъла на глава седма, раздел VII включват и последващите им версии, които се одобряват два пъти годишно и се публикуват в серия С на "Официален вестник" на Европейския съюз. Приложение I към тези заключения на Съвета съдържа Списъка на Европейския съюз на юрисдикциите, неказващи съдействие за данъчни цели, а приложение II – актуалното състояние на сътрудничеството с Европейския съюз по отношение на ангажиментите, поети от оказващите съдействие юрисдикции за прилагане на принципите на доброто управление в областта на данъчното облагане.

35. (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) "Въпроси по устойчивостта" означава фактори в областта на опазването на околната среда, социалните права и правата на човека, както и управленските въпроси, включително факторите на устойчивост по смисъла на чл. 2, т. 24 от Регламент (ЕС) 2019/2088.

36. (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) "Отчитане на устойчивостта" означава оповестяване на информация, свързана с въпроси по устойчивостта в съответствие с глава седма, раздели III и IV.

37. (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) "Основни нематериални ресурси" означава ресурси без физическа субстанция, от които основно зависи бизнес моделът на предприятието и които са източник на създаване на стойност за предприятието.

38. (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) "Европейски стандарти за отчитане на устойчивостта" са стандартите за отчитане на устойчивостта, приети с Делегиран регламент (ЕС) 2023/2772 на Комисията от 31 юли 2023 г. за допълнение на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета чрез стандарти за отчитането във връзка с устойчивостта (ОВ, L от 22 декември 2023 г.).

39. (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) "Европейски стандарти за отчитане на устойчивостта от малките и средните предприятия" са стандартите за отчитане на устойчивостта, приети с делегиран акт на Европейската комисия съгласно чл. 29в от Директива 2013/34/ЕС.

40. (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) "Европейски стандарти за отчитане на устойчивостта от предприятия от трети държави" са стандартите за отчитане на устойчивостта, приети с делегиран акт на Европейската комисия съгласно чл. 40б от Директива 2013/34/ЕС.

41. (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) "Стандарти, признати за еквивалентни на Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта" са признатите за еквивалентни от Европейската комисия с акт за изпълнение относно еквивалентността на стандартите за отчитане във връзка с устойчивостта, приет съгласно чл. 23, параграф 4, трета алинея от Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО.

§ 2. Този закон въвежда изискванията на:

1. Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ, L 182/19 от 29 юни 2013 г.).

2. Директива 2014/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. за изменение на Директива 2013/34/ЕС по отношение на оповестяването на нефинансова информация и на информация за многообразието от страна на някои големи предприятия и групи (ОВ, L 330/1 от 15 ноември 2014 г.).

3. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Директива (ЕС) 2021/2101 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 г. за изменение на Директива 2013/34/ЕС по отношение на оповестяването на информация за данъка върху доходите от страна на някои предприятия и клонове (ОВ, L 429/1 от 1 декември 2021 г.).

4. (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Директива (ЕС) 2022/2464 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 537/2014, Директива 2004/109/ЕО, Директива 2006/43/ЕО и Директива 2013/34/ЕС по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта (ОВ, L 322/15 от 16 декември 2022 г.).

5. (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Делегирана директива (ЕС) 2023/2775 на Комисията от 17 октомври 2023 г. за изменение на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изменение на показателите за размер за микро-, малките, средните и големите предприятия и за групите (ОВ, L от 21 декември 2023 г.).

§ 3. Микропредприятията, извън облекчения за тях по този закон, се третираат като малки предприятия.

§ 4. (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) (Предишен текст на § 4 – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Предприятията от обществен интерес за целите на този закон се третираат като големи предприятия независимо от балансовата стойност на активите, нетните приходи от продажби и средната численост на персонала.

(2) (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Алинея 1 не се прилага за целите на отчитането на устойчивостта.

§ 5. (Отм. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.).

§ 5а. (Нов – ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Предприятие, чиято счетоводна база са Международните счетоводни стандарти по смисъла на § 1, т. 8, осъществява текущото счетоводно отчитане и съставя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на тези стандарти изцяло и без изменения. Когато в Международните счетоводни стандарти се съдържат разпоредби, различни от разпоредбите на закона, се прилагат разпоредбите на Международните счетоводни стандарти.

§ 5б. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) В случай че съгласно приложимите счетоводни стандарти разходите за развойна дейност са признати за нематериален актив, не се разрешава разпределянето на дивиденди от предприятието до пълното амортизиране или отписване на този нематериален актив, освен ако стойността на резервите (фондовете) на предприятието, за които е допустимо разпределение съгласно изискванията на нормативен акт, и неразпределената печалба от минали години е най-малко равна на балансовата стойност на признатия нематериален актив.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 6. Този закон отменя Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 98 от 2001 г.; изм., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 102 и 105 от 2005 г., бр. 33, 63, 105 и 108 от 2006 г., бр. 57 от 2007 г., бр. 50, 69 и 106 от 2008 г., бр. 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 34 и 99 от 2011 г., бр. 94 от 2012 г. и бр. 15, 91 и 100 от 2013 г.).

§ 7. Предприятията и групите предприятия определят категорията си за 2016 г. в съответствие с чл. 19 и 21 съгласно показателите си към 31 декември 2015 г.

§ 8. Предприятията, които към 1 януари 2016 г. отговарят на критериите за микро-, малко или средно предприятие съгласно чл. 19 от този закон и съставят годишните си финансови отчети на база Международни счетоводни стандарти, могат еднократно да преминат към прилагане на Национални счетоводни стандарти след приемане на национален счетоводен стандарт.

§ 9. Незавършените административнонаказателни производства до влизането в сила на този закон се довършват по досегашния ред.

§ 10. (1) Съставянето и одитирането на финансовите отчети и докладите за дейността за 2015 г. се извършват по реда на отменения Закон за счетоводството.

(2) Публикуването на финансовите отчети и докладите за дейността за 2015 г. се извършва по реда на този закон.

§ 11. (1) Големите предприятия по този закон съставят годишните си финансови отчети за 2016 г. на база на Международните счетоводни стандарти.

(2) Разпоредбата на чл. 34, ал. 2 по отношение на големите предприятия се прилага от 1 януари 2017 г.

§ 12. В Закона за политическите партии (обн., ДВ, бр. 28 от 2005 г.; изм., бр. 102 от 2005 г., бр. 17 и 73 от 2006 г., бр. 59 и 78 от 2007 г., бр. 6 от 2009 г., бр. 54 и 99 от 2010 г., бр. 9 и 99 от 2011 г., бр. 30, 68 и 71 от 2013 г., бр. 19 от 2014 г. и бр. 32 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 23 ал. 5 се изменя така:

"(5) Непаричните приходи по ал. 1 се оценяват по реда на чл. 26, ал. 2 от Закона за счетоводството."

2. В чл. 34 ал. 1 се изменя така:

"(1) Политическите партии изготвят финансов отчет за предходната календарна година съгласно изискванията на глава трета, раздел III от Закона за счетоводството."

§ 13. В Кодекса за застраховането (обн., ДВ, бр. 103 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 54, 59, 80, 82 и 105 от 2006 г., бр. 48, 53, 97, 100 и 109 от 2007 г., бр. 67 и 69 от 2008 г., бр. 24 и 41 от 2009 г., бр. 19, 41, 43, 86 и 100 от 2010 г., бр. 51, 60 и 77 от 2011 г., бр. 21, 60 и 77 от 2012 г. и бр. 20, 70 и 109 от 2013 г.) в § 1, т. 29 от допълнителните разпоредби думите "чл. 37, ал. 2" се заменят с "чл. 31, ал. 1".

§ 14. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 14, 22, 54, 61 и 79 от 2015 г.) в чл. 186а, ал. 2 думите "със съдържанието по чл. 26, ал. 1" се заменят със "съгласно чл. 29, ал. 1".

§ 15. В Закона за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр. 91 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 63, 80, 81, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 53, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 106 от 2008 г., бр. 6, 24, 44 и 95 от 2009 г., бр. 55 и 94 от 2010 г., бр. 19, 35, 82 и 99 от 2011 г., бр. 29, 54 и 94 от 2012 г., бр. 15, 101 и 109 от 2013 г., бр. 1 и 105 от 2014 г. и бр. 30 от 2015 г.) в чл. 84, ал. 6 в текста преди т. 1 думите "чл. 7" се заменят с "чл. 6".

§ 16. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 26, 49, 53 и 98 от 2014 г. и бр. 12, 14, 17, 58 и 61 от 2015 г.) в § 4 ал. 4 от преходните и заключителните разпоредби се изменя така:

"(4) За дълготрайните активи на обектите по ал. 3 и за другите водностопански системи и съоръжения, за които има учредена концесия, се начисляват амортизационни отчисления съгласно приложимите счетоводни стандарти в съответствие с глава четвърта от Закона за счетоводството."

§ 17. В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 95 от 2006 г.; изм., бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 25, 32, 35, 41, 82, 95 и 99 от 2009 г., бр. 16, 49, 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51 и 99 от 2011 г., бр. 40, 81 и 94 от 2012 г., бр. 23, 66, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 53, 98, 105 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 22, 61 и 79 от 2015 г.) в чл. 9, ал. 2 думите "чл. 7" се заменят с "чл. 6".

§ 18. В Закона за дружествата със специална инвестиционна цел (обн., ДВ, бр. 46 от 2003 г.; изм., бр. 109 от 2003 г., бр. 107 от 2004 г., бр. 34, 80 и 105 от 2006 г., бр. 52 и 53 от 2007 г., бр. 77 от 2011 г. и бр. 34 от 2015 г.) в чл. 12, ал. 2, изречение второ думите "чл. 34, ал. 2" се заменят с "чл. 18".

§ 19. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15, 16, 23, 68, 91, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 22, 35 и 79 от 2015 г.) в чл. 10, ал. 3 думите "чл. 1, ал. 2" се заменят с "чл. 2".

§ 20. В Закона за лечебните заведения (обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88 и 113 от 1999 г.; попр., бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г. – бр. 51 от 2001 г.; изм., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 31, 53 и 59 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 99 и 101 от 2009 г., бр. 38, 59, 98 и 100 от 2010 г., бр. 45 и 60 от 2011 г., бр. 54, 60 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 47 от 2014 г. и бр. 72 от 2015 г.) в чл. 102, ал. 4 думите "чл. 15 от Закона за счетоводството" се заменят с "приложимите счетоводни стандарти в съответствие с глава четвърта от Закона за счетоводството".

§ 21. В Закона за меценатството (обн., ДВ, бр. 103 от 2005 г.; изм., бр. 30, 34, 63 и 80 от 2006 г., бр. 53 и 109 от 2007 г., бр. 42 от 2009 г. и бр. 20 от 2012 г.) в чл. 21, ал. 2 се правят следните изменения:

1. В т. 1 думите "чл. 1, ал. 2" се заменят с "чл. 2".
2. В т. 2 думите "чл. 1, ал. 2" се заменят с "чл. 2".

§ 22. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70, 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 32, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 46 и 61 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г., бр. 32, 38, 53 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27 и 66 от 2013 г., бр. 22 и 98 от 2014 г. и бр. 62 от 2015 г.) в чл. 62, ал. 7 думите "чл. 33, ал. 6" се заменят с "чл. 63, ал. 4".

§ 23. В Закона за публичното предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г., бр. 8, 31, 67 и 71 от 2003 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 19, 31, 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 80, 84, 86 и 105 от 2006 г., бр. 25, 52, 53 и 109 от 2007 г., бр. 67 и 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 42 и 93 от 2009 г., бр. 43 и 101 от 2010 г., бр. 57 и 77 от 2011 г., бр. 21, 94 и 103 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г. и бр. 34, 61 и 62 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 81, ал. 3, изречение второ думите "чл. 34, ал. 2" се заменят с "чл. 18".
2. В чл. 100м, ал. 3, изречение второ думите "чл. 34, ал. 2" се заменят с "чл. 18".
3. В чл. 124, ал. 2, т. 4 думите "чл. 26, ал. 1" се заменят с "чл. 29, ал. 1".

§ 24. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19, 39, 55 и 99 от 2011 г., бр. 38, 44, 47 и 53 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 16, 53 и 98 от 2014 г. и бр. 10, 14, 37 и 61 от 2015 г.) в чл. 28з, ал. 2 думите "чл. 33, ал. 6" се заменят с "чл. 63, ал. 4".

§ 25. В Закона за търговския регистър (обн., ДВ, бр. 34 от 2006 г.; изм., бр. 80 и 105 от 2006 г., бр. 53 и 59 от 2007 г., бр. 104 от 2007 г., бр. 50 и 94 от 2008 г., бр. 44 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 34 и 105 от 2011 г., бр. 25, 38 и 99 от 2012 г., бр. 40 от 2014 г. и бр. 22 и 54 от 2015 г.) в чл. 6, ал. 3 думите "чл. 40, ал. 1 – 3" се заменят с "чл. 38, ал. 1, 3 и 5".

§ 26. В Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 59, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1997 г., бр. 21, 39, 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42, 64, 81, 90, 103 и 114 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 28, 61 и 96 от 2002 г., бр. 19, 31 и 58 от 2003 г., бр. 31, 39, 42, 43, 66, 103 и 105 от 2005 г., бр. 38, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 59, 92 и 104 от 2007 г., бр. 50, 67, 70, 100 и 108 от 2008 г., бр. 12, 23, 32, 47 и 82 от 2009 г., бр. 41 и 101 от 2010 г., бр. 14, 18 и 34 от 2011 г., бр. 53 и 60 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г. и бр. 22 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 221:

а) в т. 6 накрая се добавя "когато извършването на одит е задължително в предвидените от закон случаи или е взето решение за извършване на независим финансов одит";

б) в т. 7 след думата "одитор" се добавя "когато е бил извършен независим финансов одит".

2. В чл. 245 накрая се добавя "когато извършването на одит е задължително в предвидените от закон случаи или е било взето решение за извършване на независим финансов одит".

3. В чл. 248 ал. 1 се изменя така:

"(1) Годишният финансов отчет се проверява от назначените от общото събрание регистрирани одитори в предвидените от закон случаи."

4. В чл. 249, ал. 1 след думата "Когато" се добавя "годишните финансови отчети на дружеството подлежат на задължителен независим финансов одит по закон и".

5. В чл. 251:

а) в ал. 3 изречение първо се изменя така: "Когато извършването на независим финансов одит е задължително в предвидените от закон случаи или когато е взето решение за извършване на независим финансов одит, общото събрание приема годишния финансов отчет след приключване на одита и представяне на одиторския доклад. Регистрираният одитор участва в заседанието на надзорния съвет, съответно на съвета на директорите по ал. 1 и 2.";

б) в ал. 4 думите "Провереният и приет" се заменят с "Приетият от общото събрание".

§ 27. В Закона за независимия финансов одит (обн., ДВ, бр. 101 от 2001 г.; изм., бр. 91 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 77 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 62 и 105 от 2006 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 95 от 2009 г., бр. 54 от 2010 г., бр. 99 от 2011 г., бр. 38, 60 и 102 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 61 от 2015 г.) в § 1 от допълнителната разпоредба т. 11 се изменя така:
"11. "Предприятия от обществен интерес" са тези по смисъла на § 1, т. 22 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството."

§ 28. В Закона за публичните финанси (ДВ, бр. 15 от 2013 г.) в чл. 168, ал. 1 думите "чл. 1, ал. 2" се заменят с "чл. 2".

§ 29. Законът влиза в сила от 1 януари 2016 г., с изключение на чл. 48 – 52, които влизат в сила от 1 януари 2017 г.

Законът е приет от 43-то Народно събрание на 24 ноември 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм., бр. 37 от 2019 г., в сила от 7.05.2019 г., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.)

.....
§ 55. До изтичането на срока за пререгистрация чрез вписване в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Агенцията по вписванията по § 25 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ДВ, бр. 74 от 2016 г.) годишните финансови отчети и докладите за дейността по Закона за счетоводството се публикуват, както следва:

1. в срок до 30 юни на текущата година годишните финансови отчети и докладите за дейността за предходната година – в икономическо издание или в интернет, когато за лицето не са настъпили условията по т. 2 – 4; лицето трябва да осигури свободен безплатен достъп до публикуваните му отчети и доклади и при поискване да посочи мястото, където са публикувани;
2. лицата, пререгистрирани в периода от 1 юни 2018 г. до 31 май 2019 г., публикуват в срок до 30 юни на 2019 г. отчетите за 2017 и 2018 г.;
3. лицата, пререгистрирани в периода от 1 юни 2019 г. до 31 май 2020 г., публикуват в срок до 30 юни на 2020 г. отчетите за 2017, 2018 и 2019 г.;
4. (изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) лицата, пререгистрирани в периода от 1 юни 2020 г. до 31 декември 2020 г., публикуват в срок до 30 септември на 2021 г. отчетите за 2017, 2018, 2019 и 2020 г.

§ 56. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2019 г., в сила от 7.05.2019 г.) Член 34, ал. 5 от Закона за счетоводството се прилага и по отношение на годишните финансови отчети за 2018 г.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ДВ, бр. 37 от 2019 г., в сила от деня, в който започва да се прилага решението на Европейската централна банка за тясно сътрудничество по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции)

.....
§ 60. (В сила от 7.05.2019 г. - ДВ, бр. 37 от 2019 г.) Предприятията по чл. 34, ал. 2, т. 1 и 2 от Закона за счетоводството съставят финансовите си отчети за 2018 г. на базата на Международните счетоводни стандарти.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.)

.....
§ 40. Параграф 39, т. 2, буква "а", подбуква "бб" относно чл. 38, ал. 9, т. 2 от Закона за счетоводството по отношение на еднократното подаване на декларация по образец се прилага за отчетни периоди, започващи на и след 1 януари 2019 г.

.....

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ДВ, бр. 26 от 2020 г.)

.....
§ 21. (В сила от 1.01.2021 г. - ДВ, бр. 26 от 2020 г.) В Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 95 от 2015 г.; изм., бр. 74, 95 и 97 от 2016 г., бр. 85, 92 и 97 от 2017 г., бр. 15, 22 и 98 от 2018 г. и бр. 13, 37 и 96 от 2019 г.) в чл. 37, ал. 6 се създава т. 6:

.....
§ 30. (1) Параграфи 2, 3, 9, 10 и 17 влизат в сила от 3 септември 2020 г.
(2) Параграфи 1 и 21 влизат в сила от 1 януари 2021 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. (ДВ, бр. 28 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г., изм., бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)

.....
§ 33. През 2020 г. сроковете по чл. 38, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от Закона за счетоводството се удължават до 30 септември 2020 г., а срокът по чл. 38, ал. 9, т. 2 от същия закон се удължава до 30 юни 2020 г.

.....
§ 52. (Изм. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) Законът влиза в сила от 13 март 2020 г., с изключение на чл. 5, § 3, § 12, § 25 – 31, § 41, § 49 и § 51, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за счетоводството (ДВ, бр. 105 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)

.....
§ 9. Законът влиза в сила от 1 януари 2024 г. с изключение на:
1. параграфи 2, 3, 5, § 6, т. 1 и § 8, които влизат в сила от 1 януари 2025 г.;
2. параграф 7, който влиза в сила от 22 декември 2023 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за счетоводството (ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.)

§ 29. (1) Предприятията и групите предприятия определят категорията си за 2024 г. в съответствие с изменените чл. 19 и 21 съгласно показателите си към 31 декември 2023 г.
(2) За целите на прилагането на чл. 20, ал. 1 и 2 и чл. 22 се счита, че 2024 г. е първият отчетен период.

§ 30. (1) Първият отчетен период, за който в доклада за дейността на предприятията по глава седма се включва отчет за устойчивостта, е, както следва:

1. 2024 г.:

- а) за големи предприятия, които са предприятия от обществен интерес и които към 31 декември на отчетния период надвишават критерия за среден брой служители през финансовата година от 500 души;
- б) за предприятия от обществен интерес, които са предприятия майки на голяма група, която към 31 декември на отчетния период надвишава на консолидирана основа критерия за среден брой служители от 500 души;

2. 2025 г.:

а) за големи предприятия, различни от посочените в т. 1, буква "а";

б) за предприятия майки на голяма група, различни от посочените в т. 1, буква "б";

3. 2026 г.:

а) за малки и средни предприятия, които са предприятия от обществен интерес по смисъла на § 1, т. 22, буква "а" от допълнителните разпоредби, с изключение на микропредприятия;

б) за малки и несложни кредитни институции по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 145 от Регламент (ЕС) № 575/2013, при условие че са големи предприятия или малки и средни предприятия (с изключение на микропредприятия), които са предприятия от обществен интерес съгласно § 1, т. 22, буква "а" от допълнителните разпоредби;

в) за каптивни застрахователни предприятия по смисъла на чл. 14, ал. 1 от Кодекса за застраховането и каптивни презастрахователни предприятия по чл. 14, ал. 2 от Кодекса за застраховането, които са големи предприятия или малки и средни предприятия (с изключение на микропредприятия), които са дружества от обществен интерес съгласно § 1, т. 22, буква "а" от допълнителните разпоредби.

(2) Малките и средните предприятия по ал. 1, т. 3, буква "а" могат да не включват в доклада за дейността си отчет за устойчивостта за отчетните 2026 г. и 2027 г. В този случай предприятието посочва накратко в доклада за дейността причините, поради които не е включен отчет за устойчивостта.

§ 31. (1) За отчетните периоди до 2029 г. включително дъщерно предприятие на предприятие от трета държава, за което е възникнало задължение по чл. 48 или чл. 51, може да изготви и публикува консолидиран отчет за устойчивостта в съответствие с чл. 51, който включва информация за всички дъщерни предприятия на предприятието от трета държава на територията на Европейския съюз, за които се прилагат аналогични правила за отчитане на устойчивост.

(2) Консолидираният отчет по ал. 1 включва и информацията, предвидена в чл. 8 от Регламент (ЕС) 2020/852 за дейностите, извършвани от дъщерните предприятия на предприятието от трета държава на територията на Европейския съюз, които имат задължение за изготвяне на отчет за устойчивостта или консолидиран отчет за устойчивостта съгласно законодателството на държава членка.

(3) Алинея 1 се прилага, когато дъщерното предприятие, регистрирано в страната, е реализирало най-големи нетни приходи от продажби от дъщерните предприятия на територията на Европейския съюз, реализирани през един от последните пет отчетни периода, включително на консолидирана основа, когато е приложимо.

(4) Регистрирано в страната дъщерно предприятие на предприятие от трета държава не изготвя консолидиран отчет за устойчивост по ал. 1 – 3, когато дъщерно предприятие в друга държава членка е изготвило и публикувало консолидиран отчет за устойчивостта, в който е включена информация за първото предприятие съгласно законодателството на другата държава членка.

(5) За целите на освобождаването по чл. 50 и чл. 52 изготвянето и публикуването на консолидиран отчет по ал. 1 – 4 се счита за отчитане на устойчивостта от предприятие майка на равнище група по отношение на предприятията, включени в консолидацията, както и че е изпълнено условието на чл. 50, ал. 2, т. 4 и чл. 52а, ал. 2, т. 4 за оповестяванията, предвидени в член 8 от Регламент (ЕС) 2020/852.

§ 32. За целите на чл. 48, ал. 5 и чл. 51, ал. 5 през първите три години от влизане в сила на задължението за изготвяне и публикуване на отчет за устойчивостта по § 30 и 31 и в случай че не е налице цялата необходима информация относно веригата на стойност, предприятието включва в отчета информация с пояснение относно усилията, направени от него за получаване на необходимата информация за веригата на стойност, причините, поради които не е могло да получи необходимата информация, както и плановете му да я получи в бъдеще.

§ 33. Първият отчетен период, за който дъщерните предприятия и клоновете на предприятия от трети държави публикуват отчет за устойчивостта на предприятието от трета държава по реда на чл. 52б, е 2028 г.

§ 34. (1) В двумесечен срок от влизането в сила на закона Министерството на правосъдието привежда подзаконовите нормативни актове в съответствие с него.

(2) В срок до 30 юни 2025 г. Агенцията по вписванията обезпечава достъп и ползване на услугата по обявяване на докладите за дейността по чл. 41, ал. 3 и чл. 44, ал. 2 с отчетите за устойчивостта в единен електронен формат за отчитане, в машинночитим формат, в съответствие с изискванията на този закон.

§ 35. (В сила от 27.08.2024 г. - ДВ, бр. 72 от 2024 г.) За обезпечаване на необходимостта от площи във връзка с изпълнение на Националния план за въвеждане на еврото, отделни имоти или части от имоти – публична държавна собственост, могат да се отдават под наем за нуждите на Българската народна банка по реда на чл. 16, ал. 6 от Закона за държавната собственост.

.....
§ 37. Параграф 34 се прилага за данъчните декларации по чл. 92 и 259 от Закона за корпоративното подоходно облагане за 2026 и следващите години, а за данъчните декларации по чл. 239 и 246 – за първата данъчна декларация за 2027 и следващите години.

.....
§ 42. Законът влиза в сила от 6 юли 2024 г. с изключение на § 35, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".